

De Impedimentis

nis s'm modum: qz est terminus et actus verbi modo substantia est an acci-
 dens. Sed qda voluit q qn verbu est vehemensissime trāsitionis tunc actus
 est s'bo immediator: qz actus ē p'p'rius casus talis s'boz: s'z d'us inq'tū
 q'q'stūe ponit: tūc p'ponitur d'us. Rō est: qz d'us fecit rē recipientē acci-
 satius vero rem receptā: modo recipiēs ē ante receptū: vt do tibi panem
 Et ā pncipalis rō pōt esse voluntas grāmaticoz. ¶ Sententia scde pris-
 tangit ibi (Aut verbo subdes aduerbia) z ē ista: q aduerbiuz debet p'strui
 ita sūū verbū ¶ Querit. Utrū aduerbiū debet cōstrui ante d'm z accm
 qn verbū illos casus regit z etiā aduerbiū Solo. sic: qz aduerbiū s'm p'feci-
 anam ē adiectiuū verbi: s'z inter adiectiuū z substantiuū ex eadē pte positum
 nihil mouebit. s' dicitur sic ordinando beniuole tibi veniā ¶ Tūc ibi (Sub
 de secundum casum rectorū) Sentētia huius partē ē q g'tūs vel quilibet ob-
 liquus debet poni post suā dictionē regentem. Et melius per secundum ca-
 sum intelligitur q'libet obliquus q' g'tūs: qz alias autor esset diminut' de
 s'gmine ablti. Et scōa expositio includit etiā g'tm z nō ecōuerso: ergo ē me-
 ¶ Queritur. sub qua regula collocandus est actus a preante cōstru-
 ctus. Solutio. Talis actus h'z rationē suppositi: mō suppositū debet cō-
 strui ante appositū: vt magistrūz docere discipulos. Ibi m'g'm a preante
 p'struit ¶ Arguit. Ergo autor ē insufficiēs in suo p'cessu: qz nullibi illā re-
 gulam posuit. Solo. Talis actus p'cōstruit etiā p' illā regulā (Subde secu-
 dum casuz rectorū zc.) ¶ Querit. quō hoc pōt fieri cū tñ dictū ē q intelligit'
 de obliq's a p'p'ost cōstruēt'. Solo. Debet intelligi a cōtrario sensu: qz ex
 hac regula facilliter elici pōt: qz sicut obliquus a p'p'ost rectus p' p'struit
 ita obliquus ante rectus p'cōstruit s'm similitudinē p'portionis reddendo
 singula singulis. ¶ Tūc ibi (Debet yor p'positiua zc.) tangit q'rtā ps regu-
 le. Et est ista sententia: qz actus z abltūs debent sequi p'positiones cū qb'
 cōstruuntur: vt ad patrē: in domo zc. ¶ Querit. q ē ratio illius. Solutio.
 quia agens debet p'cedere suū passum: s'z p'pōnes cōparant ad casus quib'
 deseruūt sicut agēs ad passuz: s' zc. ¶ Arguit. Ista regula ē in sufficiēs: qz
 rēt abltō: sed s'm modū nostrū semp debet p'poni actō seu abltō: nisi p' illā
 regulā q dicitur anastrophe ¶ Queritur. quō obliquus a p'p'ost cōstru-
 ctus debet semp p'poni suo casuali. ¶ Queritur. quō obliquus a p'p'ost cōstru-
 ctus cūz aduerbijs z interiectionibus est ordinandus. Solo. A partepost
 De pmo: vt cū t'p's. De scdo: vt o ineffabile virū. ¶ Arguitur. Autor: in il-
 lis cōstructionib' est diminitus: qz illos nō ponit. Solutio. Cōprehēdunt
 sub ista regl'a qz aduerbiū z interieccio sunt pres indeclinabiles sicut p'pō
 etiā p'positio pōt poni aduerbialit. ¶ Querit. quare potius determinat de
 mō p'struedi p'positionis aliarū partū indeclinabilū. Solo. Ideo: qz cō-
 structio p'pōnis ē etiā cōmuniō: q' cōstructio aliarūz p'tiū indeclinabilium
 ¶ Querit. q're nō ponit aliquā regulā ordinādi cōstructionē in orationib'
 Solutio. Ideo: qz illā postea ponit ibi (Fugere cōsimiles) Uel dicendū q
 ideo: qz ars debet eē circa difficilia sed facillimū est cōiunctionē coniungere
 diuersimode tñ s'm diuersas eius species: s' zc. aliq'z

Querit

Querit

Arguit

Querit

Querit

Arguit

Querit

Arguit

Querit

Querit

Infinitium persone siue quibusdam.

sup. nominibus illa noia adiectiua

Des adiectiuis: vt sunt habilis piger aptus

p'tinis t'p'ibus sup. grāmaticū

Hanc olim pulchram veteres dixere figuram

De cōstru-
ctioe infi-
nitium.

Glosa notabilis

- D**icitur quod infinitivus constructus post verbum personale finiti modi: et phereticus et per quodam nota adiectiva. Et quoniam nota adiectiva infinitivo constructo dixerunt veteres fieri pulchra figuram. De primo ut volo legere. De secundo ut aperire studeat. **Q**uod est impedimentum solo. Est indecens ordinatio constructibilium contra regulas gramaticales congruitatis: vel contra debitum modum loquendi: ut infra patebit. **Q**ueritur. **Q**uod duplex est impedimentum. Solo duplex. scilicet constructio omnis et congruitas. Constructio est illud quod peccat contra debitum modum constructendi prius positum ut isti subueniat sua mater sed impedimentum congruitatis est quod peccat contra regulas congruitatis ut sermo summi patris est meditatio iusti de quibus postea dicitur. **Q**ueritur. **Q**uod tres sententiae colligi solent ex isto textu cum sequenti. Dominus quod quatuor. prima est. Infinitivus potest constructi cum quibusdam verbis impersonalibus: ut volo amare deum. Secunda est. Infinitivus potest constructi cum quibusdam adiectis: ut suus piger: abilis aptus legere. Tercia est. Infinitivus cum oppositis istis: ut volo habere oppositum. scilicet nolo: scio nescio etc. cum synonymis eorum. Quarta est: quod multa habent constructi cum infinitivo mediante acco: ut audio magistrum legere. **C**ontra. **H**abent personale non vult constructi cum verbo infinitivo nisi contra regulam est falsa: quia omnis dictio constructa post aliam debet ipsam determinare sed infinitivus non potest determinare habent personale: contra. Minor pars: quia infinitivus est magis confusus quam habent personale: quia est sine numeris et personis. **S**olus. Infinitivus potest dupliciter considerari. Uno modo secundum quod copatur actus scatus infinitivus ad substantiam preteantem. Alio modo considerat infinitivus quantum ad speciale scatum per seipsum: et ut copatur ad modos scandi aliorum verborum et sic habet aliquid speciale: contra. **S**ecunda est determinativus aliorum verborum. **C**ontra. Infinitivum non potest determinare finiti: sed infinitivus est huiusmodi: contra. Solo. pars ex solutione precedentis argumenti. **C**ontra. Infinitivus non vult constructi post habent personale: contra. **S**ecunda est probata in hac ordine petre rogo fac igne. Solo. regula intelligitur secundum aptitudinem et non secundum actum quoniam habent infiniti ponit in ordine. **C**ontra. Incongrue constructi infinitivus cum habent personale finiti modi: contra. **S**ecunda patet in hac ordine. Magister erit legere: quod est incongrua. Solo. Regula intelligitur de habent phereticis: modo ibi hoc verbum personale substantivum (erit) non est habent phereticus. **Q**ueritur. **Q**uod ibi in textu (quibusdam) Solo. Ad innuendum quod infinitivus non potest constructi cum omnibus adiectis sed solum cum illis quae importat qualitatem per quam subiectum reddit aptum seu ineptum: potens vel impotens ad agendum et abilis legere etc. Et hoc dicitur propter ista adiectiva albus magnus legere: quia nullam dispositionem in ordine ad illud actum importat: et ista adiectiva sunt de prima et secunda specie qualitatis. **Q**ueritur. **U**t ista adiectiva possint constructi cum istis infinitivis in in quolibet casu. Solo. Sic secundum Pulcianum tam in recto quam in obliquo. De recto patet in textu. De obliquo ut celerem sequi. i. celerem ad sequendum. **Q**uod. **U**t ista sit congrua: abilis legere. Solo. Illa oratio potest dupliciter considerari. primo per se: et sic est incongrua: quia abilis legere. i. abilis ad legendum: sed non potest esse principium illius actus scati per infinitivum. Secundo dicitur capitulum cum inclusione alicuius substantivum subintellecti: ut iohannes et petrus: tunc ille natus regis a habent subintellecto. **Q**ueritur. **I**n illa ordine nulla est figura ut dicit textus contra. Solo. quodam dicunt quod figura caput ibi per ornatum modo loquendi: contra dicit (pulchritudinem) Alii dicunt quod per ista figuram debet intelligi synecdochos: quia ibi ponitur infinitivus per acco gerundium. scilicet abilis legere. i. abilis ad legendum: sed propter ornatum dicitur abilis legere. **Q**ueritur. **C**ontra quam regulam est hic impedimentum. **S**olutio. primo contra illam hinc personale loquitur: quia ibi dicitur est quod post natus debet sequi verbum personale finiti modi: hic sequitur infinitivi modi. Et hoc verum est secundum modum. quia secundum rem verbum substantivum intelligitur ut dicitur est. Secundo est contra illam regulam (Tertius hinc casus) quia ibi dicitur est quod post verbum debet sequi dicitur vel actus: hic vero infinitivus. Et illa prima

De Impedimentis

regula e vera qñ sunt i ordine: 7 iõ nõ ad excludẽdũ infinitiũ ad verbũ ñ
 nũ modi subiũgũt illã regulã. Elige qđ placet. Uñ sunt due rõnes istud vt
 tũ excusantes. Prima rõ qđ põt fieri e volũtas grãmaticoꝝ. Scđã rõ quã
 re optet fieri est modus loquendi ornatus: vt dicitur in textu.

Verbaq; sunt debet iubet audet vultq; potestq;

Nititur 7 temptat dignatur scitq; monetq;

Incipit et tedet piget 7 pudet atq; me retur

Et properat gaudet delectat penitet vigeat

Et parat discit decet et solet et licet adde

Que predicta notant et que contraria signant

Adde multa potes quarto casu preeunte

¶ Dicit qđ vba in textu posita 7 ipis stia ac etiã istis sria in scatiõẽ volũt
 strui cũ ihuũuo a pte⁹. De pmo vt icipit pferre. De scđõ: vt pudet loq.
 corã pncipib⁹. De tertio vt ignorat pfcere. **¶** Qñ different infinitiu⁹ cõ
 strui cũ vbis ipsonalib⁹ 7 psonalib⁹. Solo sic: qđ qñ pstrui cũ vbis ipsona
 lib⁹ tũc reqũt vba phẽtica. Rõ e: qđ actus gñalis petit determinari p actũ
 spãle: ñ in finitũs põt adũgi vbo pheretico. s; cũ vbis impsonalib⁹ indiffe
 renter pstrui: 7 cũ vbis phereticis 7 non phereticis. Rõ e: qđ tã impsona
 la pheretica ñ nõ pheretica iportãt actũ generalẽ. ñ cũ illis põt cõstrui
 infinitiuus. **¶** Arguit. Infinitiu⁹ est pfulus ñ nõ determinat vbi phere
 ticũ: qđ est sine nũeris 7 psonis: vt dñ Donatus. Solo. Est indeterminat⁹:
 qđ tũ ad accñtia: sed est determinatus qđ tũ ad scationẽ suã. **¶** Cõtra Ois
 pgruitas ouĩ ex pte modoo scãdi: sed in finitiuus caret talib⁹ modis scã
 di: ñ cũ illo posset facere aliquã orõnẽ pgrua qđ e falsum. Minor p3. qđ in
 finitiuus e sine nũeris 7 psonis. Solo. L3 nõ h3 modũ scãdi spãle h3 tñ ge
 neralẽ: sicut 7 oẽ vbi: 7 sic licet est pfulus quo ad se: põt tñ esse determina
 tus ad quedã alia rõne scãdiõis: 7 nõ rõne modi scãdi. **¶** Arguit. Ad motũ
 nõ est mot⁹. v. phisico. S3 oia vba scãt p modũ fluxus 7 fieri: ñ vñ nõ
 põt altere determinare. Solo. Ad motũ exteriorẽ nõ põt determinari motũ
 exterior: sed ad motũ exteriorẽ bñ põt fieri motus interior quẽ iportãt
 vba pheretica. **¶** Qñ. vtrũ in hoc textu e impedimẽtũ. Solo sic sm quõsdã
 ptra illã regulã. (Certius hinc casus) **¶** Arguit. Oñ vbi in finitiu modi
 cũ vbo psonali est simplr pgrua: ñ nullũ e ibi impedimẽtũ. His pbat qđ qñ
 duo vba sũt enũciãt in vna orõne sine pũctiõẽ media: tũc vñũ illoꝝ est infi
 nitiu modi: vt in ista orõne: cupio legere. Solutio qñuis nõ est ibi aliquid
 impedimẽtũ pstructiõis. **¶** Querit. Quid est vbi phereticũ. Solutio. Est
 illud qđ iportat actũ interiorẽ aie in cognoscẽdo seu volẽdo: vt cupio vo
 lo 7c. Et dñ phereticũ a pphos qđ est primũ 7 heresi diuisio: qđ iportant
 actus rationis p quos fit prima diuisio actũ. Vel dñ a ppher qđ est electõ

Querit

**Arguit
 Replica.**

Arguit

Querit

Arguit

Querit

De Impedimentis

.s. a quo descendit
participio
.s. a quo descendit
Consona debetur ipsi constructio pleua

Quid dicitur qd participium vult pstrui cu eodẽ casu a ptepost cu q suũ verbum a q descendit & hoc e verũ si participiũ e eisdẽ scationis cuius gnũs e suũ verbum a q descendit: vt faueo tibi fauẽs tibi &c. ¶ **Q**uod si dicitur a ptepost. Solo. Ideo: qz solũ verbũ regit casum a pteante: & nullũ participiũ. ¶ **Q**ueritur An ista regula soluz intelligit de dictiõib⁹ casualib⁹. Solo. Nõ: qz sicut hũũ cõstruit cũ aduerbio sic etiã participiũ illi⁹ hũũ: vt lego bñ: legẽs bene: & sicut verbũ pstruit cũ infinitiuo sic & participiũ illi⁹ hũũ: vt cupio venire: cupiens venire. Et si hũũ pstruit cũ obliq̃ a ptepost etiã et participiũ: & dicit in textu (Que unges hũũ) nõ noiendo aliqd. ¶ **Q**uerit. quare participiuz regit eundẽ casum quẽ suũ verbũ a q descendit Solo. Ideo qz dictiões idẽ significantes regũt eundẽ casum sed verbũ & participiũ idẽ scant: & r̃. ¶ **Q**uod si patz: qz ambo scant p modũ fluxus & fieri. Pater hoc etiã p Floristã dicentẽ. Et quẽcumq; casum modus regit initialis, Illũ q̃sq; modus & tpa q̃q; requirũt. In finita supina gerundia participiãsq;. Obliq; & nõ rectũ hec regula detur ¶ **Q**ueritur. Et isto sequeretur qd pcretũ & abstr actũ regerent eundẽ casum qd falsum e. Sequela patet: qz idẽ scant. Solo. Participiuz hũ idẽ scant & eundẽ modũ significandi cũ suo hũũ: s; pcretũ & abstr actuz differunt in motũ scandi: qz vnũ scant abstr actiue aliud vero cõcretiue. ¶ **Q**ueritur. Participiũ nõ regit eundẽ casum quẽ suũ verbũ a q descendit: qz criminor regit accũtũ cuz abltõ: s; criminãns regit tm accũtũ. Solo. Regula intelligitur qd participium manet eundẽ scationis cuius gnũs est suũ verbum nõ criminor e gnũs cõis: et criminãns est actiue scationis. ¶ **C**ontra Participiũ constructur cũ alio casu q̃ suũ verbum: & r̃. Soluitur. Licet participiũ suũ suũ regulã debet construi cũ eodem casu cũ quo suũ verbum est pter hoc pot etiã pstrui cum alio casu vt indigeo iohãne existente in gũo ¶ **Q**uod si hoc participiuz existẽte pstruitur cũ abltõ qd nõ facit existõ. ¶ **Q**ueritur quare hoc participiũ existens pot construi cũ abltõ & nõ suũ verbũ. Dõm qd ideo qz pot construi a pteante cum obliquo qd nõ pot suũ verbum ergo pot etiã pstrui cũ abltõ a ptepost & nõ suũ hũũ. ¶ **Q**ueritur. Participiũ nõ regit eundẽ casum a ptepost quẽ suũ verbũ & r̃. Ans p; qz amplector regit accũtũ vel abltũ fm Donatum sed eius participiũ regit accusatũ tm Dõm qd istius regule sunt tres exceptiones. Prima fit in verbis cõmũnibus que pnt regere duos casus & participia illoz vnũ tm. Rõ est qz verbum cõmune habet vtramq; significatiõẽ participiũ vero vnã tm. r̃. Verbum cõmune hũis agat et patiatũ. Sola pans ens rus tm actio significatur. Dus solum patitur p rus vtrũq; notatur. An participia in ans vlt ens et in rus regũt accũtũ in dus regunt abltũ s; in tus regũt vtrũq; casuz qz actiue & passiue scant. Secunda exceptio est in ptiãpũs verboz subltã timoũ vo catiuoũ et eoz vim habentiũ qz nõ semp hnt pstructionẽ suoz verboz vt video iohãne qui existit bonus. Ibi existit habet tm a pte post sed nõ suũ participiũ vt quia nõ valet video iohãne existẽte bonũ sed b; bonũ. Tercio exceptio fit in ntis a pteant rectis qd nõ pnt regi a pteante a ptiãpũs vt supra patuit licet pstruant cuz participiũ sicut substantiua cũ adicere vt homo legens librum. ¶ **Q**ueritur. Cõtra quam regulam est hoc impedimentũ. Dõm qd contra illã. hinc psonale locabis quia hic post nominatum sequitur obliquis vt legens librum. ¶ **Q**ueritur. Ista oratio. Mulier est legens vel lectura discipul' libz est simpliciter cõgrua & non peccat p aliquam regulã gramaticã. Dõm qd hũis ibi non

Querit

Querit

Querit

Replica.

Querit

Querit

Querit

Querit

A iiii

De Impedimentis

vt diligo petru sedentem superbum. De abltō vt venio a petro sedenti sus-
perbo. vii. Aduerbiū more casus tibi q̄sq̄ locatur. Excipitur tamen voca-
tiuus. Queritur. Utruz ista oratio sit congrua Tace tu homo inductus
Dōz q̄ sicut ista est cōgrua tu tace hō inducte sic r̄ p̄dicta s̄ in ea subintel-
ligitur p̄ticipiuz verbi substantiui vt sit sensus tu homo existens inductus
tace. De illib' s̄r̄ dicendū ē. Cōf. q̄re plus loq̄tur de v̄bis passiuis q̄ de
v̄bis neutralib' que tñ sepissime h̄nt vim v̄bi substantiui r̄ etiā eandē p̄stru-
ctionē vt Qui graditur puerus non v̄n̄ cit iustus. Dōm q̄ de illis verbis
patuit supra ibi. Sepe vocans verbū ideo de illis hic nō fit mentio. Cōf.
Contra quā regulā ē hic impedimentū. Dōm q̄ contra illam Doy rectum
ponis Ibi dicit q̄ non nominatiuus debet p̄cedere sed s̄m̄ mentē istius regule
sequitur. Et tunc ratio excusans ē natura copulatiua et specialis vis hoz
verborū per illā regulam. Rectumliq̄ sequitur r̄c.

Querit

Querit

omnia ista nomina

Quis qualis quantus cui? cuias quotus r̄ quot

.i. posita

omnino

Missa relatiue penitus precedere debent

sup. casus dēōni regenti .i. p̄pones

.i. posita interrogatiue

Obliquos verbo p̄iunges missa rogando

.i. cōstruendi

.i. seruāt

.i. regulam

Hanc sua iungendi retinent aduerbia formam.

¶ Sentētia ē obliq̄ istoz nom̄ q̄s q̄lis quāt? r̄c. interrogatiue r̄ relatiue po-
siti p̄cōstruuntur illis verbis a quib' regunt a p̄post. Exempla p̄mi vt
quē vidistis. De scō vt Sortes currit quē video. Et s̄r̄ aduerbia que ab
ipsis descendunt eandē h̄nt formā p̄struendi vt q̄liter quō quantū r̄c. Et
ibi notāter (obliq̄) qz obliq̄ istoz nom̄ regunt a p̄post r̄ cōstruunt a p̄e-
ante sed recti eoz siue regant a p̄eā siue a p̄post semp p̄cōstruunt
¶ Querit. vtrū solū isti obliq̄ p̄cōstruant. Dōm q̄ nō sed etiā eoz deter-
minatōes vt ibi. Cuius forti potētie genu curuā omia. Cōf. Arguit. Ntūs
istoz obliq̄oz p̄cōstruunt r̄ etiā a p̄post regit vt q̄s es tu. Ibi (q̄s) p̄-
cōstruit r̄ tñ regit a p̄post. Dōm q̄ hoc fit raro: r̄ ergo alexander de illo
non facit mentionē. ¶ Notandum q̄ obliqui p̄dictoz nom̄i cōstruuntur
positi a parteante cōstruuntur et a partepost reguntur. Sed quia hoc ra-
to contingit et non frequenter: ergo Alexander de hoc non facit mentio-
nem. Cōf. Arguitur. Obliqui p̄dictoz nom̄i a parteante cōstruuntur
et a parteante reguntur: q̄ r̄c. Ascēdēns patet in hac oratione: quem pe-
nitet. Dōm q̄ ista regula loq̄tur de verbis p̄sonalibus: sed penitet est v̄bi
impersonale qd̄ aliq̄ s̄m̄ aliquos regit acc̄s a parteante. Sed hoc repro-
batum est supra ibi. penitet tedet r̄c. Cōf. Arguitur. Nunq̄ obliqui istoz
nom̄i debent a parteante cōstrui etiā cū quocūq̄ verbo cōstruant: q̄ r̄c
p̄obaf: qz obliqui relatiuoz p̄nominaliū s̄z Is suus ipse sui nur q̄ p̄cō-
struuntur: q̄ nec ista a simili. Dicendū q̄ nō est simile: qz relatiua nom̄ia
lis includunt cōiunctionem r̄ in quā resoluntur: modo cōiunctio est p̄-
positi ordinis in ordine ad secundum verbum sed illā nō includunt relas-
tiua p̄nominalia. Et quo patet q̄ relatis nōialibus nūq̄ p̄t̄ addi copula
sed bene relatis p̄nominalib' vt nō d̄. Sortes currit q̄ mouet: s̄z b̄ d̄ Sor-
tes currit r̄ ipse mouet. Cōf. Querit. Vtrū ista relatiua r̄ interrogatiua semp
d̄nt p̄cedere totam orationē. Dicendum q̄ nō sed solum in illis clausulis

Querit

Arguit

Nota.

Arguit

Arguit

Querit

De Impedimentis

Ansi pposita sūt illi subiectāda. Subijce triēnis a te si qro qttēnis. Sed q
 tūplū qrit d nūero pōderali: vt qruplū ē lardū: rñdēt qdruplū zc. Et qtran
 gūlū qrit d nūero angulari: ad qd rñdēt triāgūlū qdrāgūlū. ¶ Qd Contra
 quā rlam ē hoc impedimētū. Solū. Illā. Tertē hinc casus: qz ibi dī qz dūs
 z actūs dnt seq: s; sū istā rlam pōstruunt. S; rō excusans ē facit resolu
 tio illoz in nrm. Vel est ex natura relatiuoz z interrogatiuoz qz pcedāt.
 ¶ Qd. Quot modis aduerbia istoz pdictoz pnt sumi. Solo. Tribz modis.
 Primo interrogatiue: vt qualis studet petrus: rñdēt bñ. Secdo relatiue: vt
 iohannes studet taliter qliter petrus. Tertio indefinite: vt nescitis qualr
 petrus pscit. ¶ Qd. Cōtra quā regulā peccat hec regula. hāc sua iūgen
 di. Solo. Illā. Aut s;bo subdēs aduerbia Jbi em dicitū est qz aduerbiū dz
 poni iuxta suū s;bo a ptepost: hīc s;bo dī qz debet pcedere verbū. Ratio quā
 pōt fieri est: qz intelligibilior sit sententia. Vel est: qz est de natura illoz qz
 in s;rum sunt relatiua vel interrogatiua qz pcedunt. Sed rō quare opz
 ter fieri est ornatus modus loquendi. Ornatus em modus est qz sepe dco
 recta sūi modū proferendi pcedat dictionem regentem.

Querit

Querit

hoc interrogatiuū alicuius rei .i. substantiā rei

Quis proprium nomen: et que substantia querit

sup. nomen cognoui .i. essentia rei

Si proprium nomi: debet substantia queri.

sup substantia alicuius rei interrogo

Qua nota: proprio tm de nomine quero.

.i. de nomine appellatiuo

Communi per quis etiam de nomine queris

exemplum scz rñdēt Exēplū scdi .i. rñdēt

Quis bonus est aratro bos: qd nat i equore piscis.

¶ Dicit qz nomē interrogatū qd qrit ppiū nomē z substantiā rei. Et qñ p
 piū nomē ē notū tūc qrit de substantia rei: z si substantia est nota: tūc que
 rit de ppo noie. Exē m de noie ppo: vt cū qrit qd vocat iste: rñdēt petrus.
 De substantia: vt cū qrit qd vocat petrus: rñdēt iste. Et iā qd querit de no
 mine appellatiuo: vt pz in textu. ¶ Querit. Quare hic determinat de illo
 interrogatiuo qd z nō de alijs. Solo. ideo: qz inter oīa interrogatiua ē cō
 muni z principali: qz qrit de substantia accēte: qd est principalis. Et qrit
 de noie ppo z appellatiuo: qd est cōius. Et qñ substantia est nota tūc dz que
 tere de noie ppo: qz questio est de dubijs: eo qz questio sūi petrū hys p
 rum in qnto tractatu est dubitabilis ppositio: ergo est solū d illo qd igno
 ratur: z nō de illo qd est notū. ¶ Querit. Cū nomen ppiū est notū et quā
 do substantia. Solo. Tūc ppiū nomē ē notū qñ interrogatiōe facta p qd
 ponitur ppiū nomen de cuius substantia querit: vt qd est petrus. S; sub
 stantia ē nota qñ interrogatiōe facta p quis ponit p nomen demonstrās
 substantiam de qbus ppo noie queritur: vt qd est ille. ¶ Queritur. Quā
 do qd qrit de nomine appellatiuo. Solo. Cū p qd queritur de aliqua pro
 prietate que conuenit eque puino z equaliter omnibus indiuidijs alicui
 us gñis vel speciei: vt qd est dignissima creaturā: rñdetur homo z nō pe
 trus seu paulus: qd illa proprietates conuenit omnibus indiuidijs hūane spe
 cies: et ergo rñdetur p nomen cōmune. Exēpla similia habentur in textu d
 nomine cōmuni. ¶ Arg: itur. Quis nō querit: qz questio est ipsius dubitā
 tis: qd solū cōuenit rationali creature. Solutio. homo querit principalē

Querit

Querit

Querit

Arguit

De Impedimentis

si interrogati & sui responsi in accidentibus grāmatalibus vt quot sunt ho-
mines in ecclia? rñdet vn? in qua responsio querens de dubio certifica-
tus est: s; nō est satisfactū q̄stioni q̄ est de pluralitate: q̄a rñsio est d̄ vnita-
te. Rñsio satisfaciēs q̄stioni tm̄ ē: q̄n̄ dubiū q̄rētis nō remouet: rñ est ppor-
tio modoz sc̄adi interrogatiū & sui rñsiu: vt q̄t sunt prudētes in ciuitate
rñdetur multi. Ibi querētis dubiū nō remouet: q̄a questio est de certo nu-
mero: sed rñsio est de incerto: rñ cū pportione modoz sc̄andi: q̄a vtrunq; est
de pluralitate. Sed rñsio satisfaciēs vtriq; simul est quando dubiū
querētis remouet cū pportione modozū significandi in accidentibus grā-
maticalibus: vt q̄s est bonus aratro: respondetur bos.

iste dēones

f. dictiōes p̄cōstruuntur

Lum quia dū donec quoniā simileq; precibunt.

pro q̄a .f. grāmatali .i. intrinsecā naturā

Quāq; relatiuius implicitum tenuere

Quid q̄ iste dictiōes. Cū q; dū donec et similes dictiōes p̄ponuntur sit
is vobis in mō cōstruendi. De primo: vt cū veneris ad me dabo tibi equum
De secō: vt q; scientiā repulisti ego te repellā r̄c. De tertio: vt cū steteris
an reges nolite p̄meditari qd loquamini. Siles dictiōes sunt: vt postq;
q̄s q̄: licet q̄uis: est: etiāsi r̄c. Queritur quare volūt p̄cōstrui. Solo. Q̄o
q̄a hñt implicitū ius relatiuozū. sed relatiua p̄onstruunt. vt dictū est. er-
go r̄c. Et relatiuum ideo vult cōstrui ante suum verbum: quia includit cō-
iunctionem p̄positiui ordinis cuius natura est precedere vt fortes legit
quē video. illū video. Ar. Sunt m̄to p̄es dictiōes q̄ p̄cōstruunt suis
vobis q̄ h̄ in rex. posite: q̄ r̄c. His p̄bat p̄ illa metra. Qd simulat mōstrat
r̄c. Sol. Subintelligit hic p̄ illā articulā tex? (silescq) Pro q̄ nota q̄ sex
modis aduerbia p̄onstruunt suis verbis. Primo aduerbia similitudinis:
vt petrus loq̄tur sicut gallicus. Secundo aduerbia demōstrandi: vt ecce
petrus venit. Tertio aduerbia interrogandi: vt cur hoc fecisti nesc̄. Quar-
to aduerbia elegindi vt porcus diligere desistit vinerē in vilitijs. Quinto ad-
uerbia vocādi: vt o petre custodi animā tuā a malo. Sexto aduerbia optā-
di: vt vt inā essem in regno celoꝝ. vn̄. Quod simulat mōstrat petit aut vo-
cat optat. p̄cedunt ista succedunt cetera tantum. Queritur. que sunt
similes cōiunctiōes. Solo. p̄mo sunt cōiunctiōes casuales: vt si vene-
ris ad me dabo tibi doctrinā bonā. Secūdo sunt cōiunctiōes rationales
vt iohes fregit eius crus: s; nō currit. Querit. Contra quā rē gulā est hic
impedimentū Solo. Cōtra illā Ant verbo subdes aduerbia: q; ibi d̄ q; ad
uerbia vñt seq̄ sua vba s; p̄cedit. Rō q̄ p̄t fieri tangit i tex. q; hñt implicitū
ius relatiuozū q̄ volūt p̄cōstrui. S; rō q̄re optet fieri ē ornar̄ mod? loq̄ndi
p̄ q̄a .f. grāmatalibus locum disponit relatiuozū

Querit

Arguit

Nota.

Querit

Quāq; relatiuis de iure viam parat horum.

antecedens

f. casus

p̄cedere!

P̄cedens decet obliquos quandoq; p̄c̄ire

pro q̄n

f. ntis

sez casus

sez añs

Lum tenet hoc rectus aut obliquos notat illud.

Exemplum vbi hoc relatiuum sua
ponitur in recto.

Exemplum vbi hoc relatiuum eius
ponitur in obliquo.

Isti subueniat sua mater vel pater eius

Glosa notabilis

Quid dicitur quod ante obliquum casus a prepositi recti sepe constructi ut relatiui habeat locum inferi dicitur: et hoc fit sine ante ponat in recto sine in obliquo: ut Time te deum oes angelis eius. Salue nepos frater dixit filio sua matris. Et in theodorico patre sequitur sua ples. **Q**uod dicitur quod ante de iure dicitur preedere relatiui. Solo, ideo: quod ante facit prima notitia de re ipsa: relatiui vero de eadem secundaria notitiam faciunt: mo prima debet preedere secundum: **g** r. c. Secunda ratio sumit ex ipso nomine: quod antecedit ab antecedendo dicitur esse: mo si non preederet ipsum non posset dicitur ante. **Q**uod dicitur quod christi qui predicat. Ibi ante obliqui casus preedit relatiui nostri casus: tunc ibi non est aliquid impedimentum. Solo regula intelligit quod relatiui et ante reguntur ab eadem dictione regente sicut in predicto exemplo reguntur ex diuersis. **C**ontra. Relatiui et ante non possunt regi ab eodem regente: **g** r. c. Ante prebatur per flouista dicentem. Precedens et qui bimis sibi volo iungi. Diuersis: sibi vel de eis geminatum. Solo. Illud dicitur flouiste intelligit de relatiuis notialibus (ratio ne communitatis in eis incluse exigentibus diuersa sibi vel vni sibi bis positum non autem de relatiuis notialibus) de quibus explicat textus. **Q**uod dicitur. Utrum ista regula intelligatur de obliquis. Solo. sic. De gratia: ut petri sui parentes minime recordantur. De deo ut benedicite domino oes angelis eius. De acco ut patrem sequi sua ples. Trahitur quicquid sua voluptas. De abito: ut a petro libri sui detrahunt. **Q**uod dicitur. Utrum hic est impedimentum contra naturam relatiui et sui antis. **S**olutio. Non quod anteceditur sine propria natura fecerit relatiui sed est impedimentum contra illam regulam (Mox recti ponis) quod ibi dicitur quod assuetudo debet inchoari a notitia: hic vero debet inchoari ab obliquo. Et ratio potest fieri esse: quod obliquus habet naturam antecedentis: de cuius iure est quod debet preedere suum relatiuum. **Q**uod dicitur. Quod modum obliqui constructi sibi impedimentum. Solo. duobus modis. Primo quod ante est obliqui casus et relatiui nostri casus: ut isti subueniat sua mater. Secundo quod ante et relatiui ambo sunt obliqui casus: ut isti subueniat mater eius. **O**rdinat sic: isti mater est subueniat. **N**otandum sine quodam multis modis potest ordinari aliter dicitur regulam ad obseruandum veritatem ordinis. Primo ratione negationis: ut aliqui hoicem non video: que sicut iacet est vera. Secundo ratione signi vniuersalis affirmatiui preeditis ut ab oio hoie haberetur caput. Tercio ratione termini includentis signi vniuersale affirmatiuum ut homo a creatioe ade semper fuit qui si singulariter destrueret esset falsa quod eius contradictoria scilicet (nullus homo fuit) est vera. Quarto ratione signi exclusiui ut tunc esse deum est verum: quod ut iacet est vera sicut adhuc per principationem alia vera. Quinto ratione copulati logicalis et typalis: ut hodie et heri audum missam. Sexto ratione appellatiuis ut deum trinum et vnum cognouit. **Q**uod dicitur. Circa exemplum prius positum quomodo potuit mater dicere filio suo (salue nepos frater) Solo. Mater habuit filium qui filiam genuit ex matre sua: et tunc ille filius et filia erant frater et soror: quod ab eadem matre fuerunt: et ipse filius erat pater sororis sue: quod genuit eam ex matre sua. Postea ille idem filius genuit filium ex filia sua: et tunc illa filia sua poterit dicere filio suo. Salue nepos fratris (nepos) quod erat filius fratris sui (frater) quod habuerunt eundem patrem: et erat filius eius quod genuit eum ergo potuit sic dicere sed absit hoc fieri.

Querit

Arguit

Querit

Querit

Nota.

Querit

.i. sepe

exigit. s. ordinem

Verbum multotiens substantiuum petit extra

Quid dicitur quod verbum substantiuum in ordine sepe subintelligitur: ut par vobis. Et ratio est: quod verbum substantiuum est radix omnium aliorum verborum: et communissimum: ideo quicquid ponitur sub ratione entis concipitur: et leuius verbum substantiuum subintelligitur: licet omnia alia verba subintelligi possunt. Uel aliter potest dici scilicet quod substantiuum .i. suppositum sepe intelligitur in ipso verbo quod maxime habet veritatem

De Impedimentis.

tem in hbo pme vel secude pfone. ¶ Qf. qlis figura comittit intelligendo
 verbu in ozone. Solo. Ely plis: q fit qñ e defectus alicuius dicitiois q intet
 ligitur ppter pfectione sententie. ¶ Querit. qñ modis verbu intelligitur in
 ozone. Solo. qñtuor modis. Pumo rone vocatiois: vt o petre supple veni
 Secdo rone interrogatiois: vt qs doumit rndet petrus Tertio rone copula
 tionis: vt Johanes currit ⁊ petrus. Quarto rone breuitatis: vt deo gr̄as
 ¶ Cf. s̄ in tertu. Verbu multoties subst̄atiuu: s̄ male subintelligit h̄bun
 adiectiu. Sol. regula loquitur pncipalr de h̄bo subst̄atio: s̄ nun⁹ pncipalr
 pot̄ itelligi de h̄bis adiectis. ¶ Cōtra nō pot̄ itelligi de h̄bis adiectis: s̄ rē.
 Ans pbat: qñ nullū h̄us dat intelligere iuu posteri⁹: sed h̄bū subst̄atiū est
 p̄mū inter oia h̄ba tanq̄ gnale fundamentū ipsoꝝ: s̄ in illis nō pot̄ intelli
 gi h̄bū adiectiu. Solo. Licet verba adiectiua sunt posteroꝝa h̄bis subst̄a
 tiuis fm ordinē nature: tñ sunt p̄oꝝa q̄ ad nos: sicut totuz añ p̄tē: tñ in hoc
 qd est subintelligi in ozōne p̄nt esse equalia. Et iō magis loquitur de verbis
 subst̄atiuis q̄ de adiectiuis. ¶ Querit. quor modis pot̄ suppositū itelligi
 Solo. qñtuor modis. Pumo rone certitudis vt in h̄bis pme vel secde pfone
 Secdo rone copulationis: vt fortes legit et disputat. Quarto qñ manifeste de
 aliquo fit sermo tūc nō oportet nomē eꝝ exp̄m: vt canis de venerabili sa
 cramento. Cibavit eos ex adipe frumēti. In q̄ manifeste fit sermo de deo:
 s̄ hoc nomē deus nō exp̄mit. Et hoc qd hie dicit de verbis intelligendū est
 etiā de pncipijs. ¶ Querit. Cōtra quā regulā est hic impedimentū. Solo.
 p̄tra illā (hinc p̄onale locabis) q̄ ibi dicitur q̄ post n̄m debet seq̄ h̄buz
 p̄onale: hie vero nō ponit h̄bū p̄onale post n̄m: s̄ subintelligit. Sed pot̄
 dici: q̄ sub verbo exp̄resso pot̄ cōprehendi verbū subintellecti: qd lz actu
 nō locat in ozōne tñ aptitudinē ad hoc habet ⁊ sic nullū esset impedimen
 tum: tñ si ab aliquo ponatur impedimentū tūc rō qua pot̄ fieri ē abilitas
 quedā intelligendi verbū in aliqua ozōne iuxta eius ex gentiā.
 adiectiui substantiui .i. vim

Querit

Querit

Arguit

Replica.

Querit

Querit

Mobilis et fixi naturam nosse decebit

.i. aliquod voce tñ significatiōe tñ

Est adiectiuum vocis vel significati

¶ Dicit q̄ cōueniēs ē p̄siderare naturā adiectiui ⁊ subst̄atiui: qm̄ duplex
 ē adiectiu. s̄ voce tñ ⁊ sciatōe tñ. De p̄mo vt sunt p̄noia p̄nuntie speciei
 vt ille iste. De scdo vt faber ep̄s rē. Et repit tertiu ex his p̄positū. s̄ voce ⁊
 scatiōe s̄: vt alb⁹ niger. ¶ Cf. q̄ ē natura adiecti ⁊ subst̄atiui. Solo. ista
 q̄ cōueniūt in gnē in nūero ⁊ in casu. vñ⁹. Est adiectiu subst̄atio sociandū
 In s̄li genere nūero casu similia. Rō ē q̄ adiectiu capit suū gen⁹ a subst̄a
 tiuo: s̄ vult cū illo in genere cōuenire q̄ adiectiu de se nō h̄z p̄petatē agē
 tis seu patientis: s̄ solū accipit a subst̄atiuo: ⁊ ppter defectū illius nō pot̄
 suppositū esse in gr̄amatica. Etiā vult cōuenire in nūero q̄ adiectiu im
 portat accidens s̄ accidens capit numerositatē a subiecto: s̄ rē. Tertio cō
 ueniūt in casu: q̄ sciant eandē rem: s̄ idēitas casuū ē signū idēitatis rei
 s̄ sunt similia casuū: ⁊ h̄ inter eos nō pot̄ mediare aliq̄ cōiunctio: q̄ ē nota
 diuersitatis. ¶ Arguit. Adiectiu ⁊ subst̄atiuu nō semp cōueniūt in genere
 in nūero ⁊ in casu: s̄ rē. Ans p̄batur in hoc exp̄lo: vna soroz. Solo. Mul
 tis modis fallit: vt postea declarabit. ¶ Querit. quottuplex ē cōuenientia
 adiectiui ⁊ subst̄atiui. Solutio duplex. s̄ similitudinis ⁊ proportiois. Cō
 uenientia eoz in similitudine est ex hoc q̄ cōueniunt in genere in numero
 et in casu. Sed proportiois est qñ scatio adiectiui p̄nomis est scatiō subst̄a

Querit

Arguit

Querit

De Impedimentis

bus cōdicabil, Petrus ē termin⁹ discretus incōdicabilis. **Querit**, quot mo-
dis resolunt adiectiua. Solo. Adiectiua substantiue posita hnt triplices
resolunt. p̄mo resolunt p̄ transcēdēs feminini generis: vt album
currat. i. alba res. Scōdo resolunt in sua abstracta. vt vadamus in planū
i. in planitiem. Virgilius seruantissimus equi. i. equitatis. Tertio resolu-
tur in femininū genus. vt multū vini. i. multa pars vini. vñ. Cum substan-
tiue tibi quoniam mobile stabit. In neutro genere sic tripliciter variabis
planum planities **Querit**. in quo gñe adiectiua cōmuniter substantiuant **Querit**
Solutio. In neutro genere. vñ. Substantiuat adiectiuum si captatur neu-
tro genere dicere nō dubites Licet qñqz nō pnt substantiari in neutro ge-
nere: p̄pter illud substantiuū (res) vt Aridam fundauerunt manus eius.
aridam. s. rem. vñā supple rem petij a domino. vt supra patuit
eiusdē gñis cū substantiuo sup. nomen sup. adiectiuum

Solus est generis adiectiuum; variatqz
cum illo accidente **Est exemplum**
Lum numero casum; velut hic venit vna soror

De adiec-
tuo parti-
tuo.

Est inter fratres bonus aut de fratribus vnus.

Dicit q̄ adiectiū p̄titiuū solū cōuenit substantiū in gñe ⁊ nō in nūero vel
in casu. **Querit**. q̄ est rō q̄ adiectiū ⁊ substantiū vñt cōuenire in genere.
Solo. ista: q̄ genus attribuit alicui dictioni sub ratione p̄tutis actiue et
passiue: sed vtus actiua ⁊ passiua p̄mo p̄uenit substantiē q̄ opat ⁊ patitur
vt dicit. viij. Math. **Uñ nota** q̄ substantiū ē illud qd̄ fcat rē cui pot̄ aliqd̄
inherere. Sz adiectiū ē illud qd̄ fcat rē alteri inherētē. Vel qd̄ fcat sub-
stantiā p̄ modū inherētis: q̄ iste nō sunt cōgrue. Cappa cathegouica: aial
hypotheticum: q̄ nō fcaut talia accidentia que substantiuo inherēt. No-
tandum q̄ adiectiū ⁊ substantiuum in tribus volunt p̄uenire. s. in genere:
cuius ratio dicta est. In nūero: q̄ adiectiū habet se ad substantiuū sicut
accidens subiectū: sed accidens capit numerū a suo subiecto: q̄ rē. Ultimo
in casu: q̄ casus est dispositio substantiē: hoc est dictionis fcautis p̄ modū
substantiē ad actum sed adiectiū nō ordinat̄ ad actū nisi p̄ suū substantiū
ergo debet cū suo substantiuo cōuenire in casu. **Arguit**. Adiectiū ⁊ sub-
stantiuum volunt cōuenire in q̄rtuor: q̄ rē. **Assumptū** p̄bat p̄ floristā di-
centē. Quattuor albus hz: tria bina relatio p̄bet. Ibi (p̄ albus) intelligit
adiectiū: ⁊ hoc vult q̄ etiā p̄ueniant in p̄sona. Solo. Persona p̄benditur
sub numero: q̄ sunt accidentia sinuga s̄m p̄ficiantū. **Cōtra**. Nō volūt
p̄uenire in trib⁹. q̄ rē. q̄ nō semp̄ p̄ueniūt in gñe: q̄ opposita accidentia in
diuersis subiectis nō repugnāt: vt albedo fortis nigredo petri: q̄ adiectiū
pōt esse gñis feminini ⁊ substantiū gñis masculini. **Solutio**. Non est simile
q̄ adiectiuum ⁊ substantiuum p̄ueniunt in numero: q̄ talis diuersitas eis
repugnat. **Cōtra** adiectiuum et suum substantiuum differunt essencia-
liter: q̄ sunt in diuersis predicamentis quibus non cōueniunt nisi diuerse
p̄prietates. **Solutio**. Illa q̄ essentialiter differunt pnt bene habere eandē
accidentia cōmuniā sed nō p̄p̄ia. **Cōtra**. Adiectiū et suum substantiū
qñqz se hnt vt relatiū et suum antecedens sed illa non conueniunt in cas-
su: vt patet ex regulis p̄uorū: ergo rē. **Solutio**. Non est simile quia si re-
latiuum et antecedens haberent se sicut adiectiuum et substantiuum tūc
adiectiuum et suū substantiuum nō cōueniunt in casu: vt video iohannem

Querit

Nota.

Arguit

Replia.

Glosa notabilis

qui disputat Et qñ dicit diabolus mille artifex. Ibi est adiectivum et substantivum in mille est plus numeri: artifex singularis. Solo. Mille non est ibi nomen adiectivum huius nominis artifex: sed hoc totum mille artifex est unum nomen compositum figure: et sic est ibi constructio ubi substantivum cum similibus casibus ante et post. Contra. Ista est congrua: Lis est de paupere regno: in regnum est ibi genus neutri: et pauper est genus compositum. Solo. Includit in se neutrum genus. Contra. hic non veniunt albus pedes. Solo. Regula intelligit de oratione simpliciter congrua: ista vero est synecdochalis. Querit. que est distantia inter adiectivum partitivum et non partitivum. Solo. Ista: quia adiectivum non partitivum vult convenire cum substantivo in genere in numero et in casu. Partitivum vero non. Secundo differunt: quia in adiectivum partitivum et suo substantivo potest mediare propositio: scilicet inter adiectivum non partitivum et suo substantivo illud non admittitur: quia pertinent ad idem Tertio differunt: quia adiectivum partitivum regit summum substantivum sed hoc non potest facere adiectivum non partitivum. Quarto adiectivum partitivum et suum substantivum faciunt constructionem transitivam: sed adiectivum non partitivum factum cum suo substantivo constructionem intransitivam. Ubi notandum circa secundam acceptionem differentie quod eadem sententia potest explicari per gratiam partitivum: vel per accipere mediante prepositione inter: vel per ablativum mediante prepositione de. Sub de intelligitur et in: vt in vno ex fratribus: vno de fratribus. Contra. tripliciter sunt adiectiva partitiva. Prima quod quadrupliciter. Primo signa universaliter et particulariter: vt nullus nemo vter neuter. In exceptis ois solus in singulari numero. Particulariter: vt quidam aliquis et. et quidam relatiua: vt alter alius et etiam adiectiva vt pauci multi. Secundo notia numeralia cardinalia: vt vnum duo tria florenorum. Tertio notia numeralis ordinalia vt primus ultimus centus. Quarto omnis comparativus partitivus tenet vt acutus oculo est dexter. Quinto superlativus: vt doctissimus poetarum

Replia.
Querit

Nota.

Querit

Arguit

Replia.

Querit

Querit

Querit

et in hoc exemplo. hector sunt fortissimus troiane gentis. Dominum quod aliquis fallit qui scilicet gratias vel nomen collectivum singularis numeri. Contra. Sententia singularis numeri non collectivus discedunt cum dictione partitiva in genere: vt hic quantitas aliquid communium: aliquid discretivum. Dicendum quod quantitas non habet rationem veri collectivum: sed bene similitudinem: et hoc sufficit. Querit. Utrum adiectivum partitivum semper conveniat cum substantivo in genere. Dicendum quod non sed fallit septem modis. Primo quando genitivus est nomen collectivum quod ab aliqua dictione regitur: vel quando genitivus est equivocus ut vna sabbatorum. Quarto quando est participio tantum sine rem nominis: vt quantitas tatis aliquid: continuum aliquid discretivum. Quinto in conceptione implicita vt vna parentium meorum: et quando fit in genitivo est conceptio generum. Sexto ad exprimentum discretionem seruum: vt camelorum. Septimo quando adiectivum regens gratiam magis se inclinat ad casum precedentem quam ad gratiam vt o juvenis pulcherrima rerum. Et indifferenter dicitur: leo est fortissimus bestiarum vel fortissima bestiarum: quia hoc adiectivum potest se in lineare ad substantivum preces dens: vel ad substantivum sequens. Querit. Utrum ista oratio vna sororis venit sit congrua. Videtur quod non: sed debet intelligi sororum: quia tunc adiectivum partitivum convenit cum suo substantivo in genere in numero et in casu: quod prius reprobatum est et si non subintelligitur: tunc adiectivum vna reddi suppositum. Dominum quod sororum non debet intelligi propter rationem dictam. Et ad argumentum dicendum: quod oratio est congrua: quia venit non regit suppositum vel gratiam sororum vel hoc totum scilicet vna sororum: supplet vicem nominatum. Querit. Utrum ista oratio sit congrua. Vna sororis sicut vna sororum. Videtur

Glosa notabilis

Minor patet: qz ratio excusans ē cōmoditas metri. **Q**uōd qz illa cōmoditas metri nō sufficit ad vrendū illa figura sed etiā in illa requiritur breuitas sermonis vt specialis sententiā muret. vñ. Excusat vitū breuitas snia metri. **Q**uerit. An in orōibus impedimentalibz sit soloeclisimus. **Q**uōd qz nō: qz illa figura fit simplr in orōibz incōgruis nulla rōne excusabilibus vt vir alba: sed orōnes impedimentales possunt excusari. **U**bi notandū qz soloeclisimus ē orō incōgrua: sed cū orātione plara est toleranda. **Q**uerit quōd differūt impedimentū z antithesis. **Q**uōd qz sunt idē fm rem sed differunt fm rationē qz antithesis hz fieri qñ accidēs ponit p accidēte: vt gens est bona deus ē ptecor eoz. **I**bi nūerus ponitur p nūero: et genus p gñe. **Q**ueritur. quōd antithesis z impedimentū dñt a soloeclismo. **Q**uōd qz sic differūt: qz impedimentū z antithesis fiunt in oratiōe simplr cōgrua: sed aliqua rōne pbabili excusanda. s. rōne cōmoditatis metri. Sed soloeclisimus fit in oratiōe nulla rōne excusabili. **A**rguit. Sunt multe auctoz orōnes impedimentales in qbus cōmoditas metri nō est ratio excusans: vt patet in ista oratione. **I**n cōuertēdo dñs captiuitatē sion in qua nō est ratio metri. **Q**uōd fm Laurentium de valla: qz est orō simplr incōgrua z inaudita. Sed hec responsio est stulta: qz talis oratio ponit rationē dubitatis tolende: z sic habet rationē excusantē aliā ad cōmoditatē metri. **N**otādū qz orationes impedimentales sunt duplices. **Q**uedā sunt a poetis in stilo ligato posite: z ille excusantur p cōmoditatē metri. **A**lie sunt in stilo soluto z psaico posite: vt in sacra scriptura: que excusant p auctoritatē doctoz vtiōse loquentiū: in qbus diuerse assignantur rationes p diuersitate orationū impedimentaliū qz relinq studiosoz ingenijs. **Q**uerit. qz triplex vñna inter impedimentū z oratiō nē figuratiue cōgrua. **Q**uōd qz triplex vñna est quia in figuris est breuitas sermonis: in impedimento nulla est breuitas sermonis fm quōsdam. **S**ecundo est qz orationes figuratiue sunt sub grammatica permissiua: sed de impedimenta sunt sub prohibitiua grāmatica. **T**ertia est: quia orationibus figuratiuis possunt vti impedimentalibus vero non. vñ. Sed nō est nobis imitanda relatio talis. **Q**uerit. quot sunt genera impedimentoz. **Q**uōd qz quinqz: sub qbus pphenduntur multe species que peccāt cōtra quinqz regulas grāmaticales. **E**t vna est logicalis cōtra quā sunt septē impedimēta specialia. **Q**uedā peccāt cōtra regulas adiectiui z sui substantiui. **Q**uedā ptra regulā suppositi z appo stri. **Q**uedā ptra regulā relatiui z sui antecedētis. **Q**uedā cōtra regulā demōstratiui z sui rei demōstrate: que ordinē si alēxāder fuisset insecutus: iuuenes facilius hunc textū caperēt. Sed iam intermisit alias elegantes regulas: quas quidā impedimentales putant sed non sunt.

Querit

Nota.
Querit

Arguit

Nota.

Querit

Querit

.i. variatorum .s. substantiū .i. ntis

Cum diuersorum verbum rectis numerorum

in medio ponatur .s. recto .i. uenire pōt

Interponatur: vtrilibet equiparatur

Est exemplum.

Sermones summi patris est meditatio iusti

Quonia ē qz si vbi substantiū ponat inf rectos. i. inf ntōs diuersozū nūeroz pōt vtriqz cōformari hoc ē pōt cōuenire cū vtroqz ntō in nūero. s. tam cum ntō peccētī qz cū seqnti vt patz in exēplō tex. **Q**uid? **U**ltes qz genitī sordida lana fuit. **N**otandū qz hoc verbū est pōt capi pmo modo vt idē est quod fecit: vt pīfices quos apli ceperunt est collectio fidelium. i. fecit. **S**ecō

Nota.

in ista fcanie
 non ante rectos
 ponitur fm vñ
 dicitur qz solv
 dicitur. Et cō
 in mōneri. **P**er
 non cogit malit
 pōt qz gñi est h
 cōmō. i. fecit. **Q**
 pōt participatō
 expōndit vñ
 dicitur lana. i.
 ponitur p lana
Querit. **U**trū sit
 eoz. **Q**uōd qz nō
 qz peccāt ptra
 hōmōm pōt
 pōt cōtra pōt
 eoz. **S**i simplr
 gñi mātū al
 talis sed ad dūm
 lam est hōmō
 cōuenit in nū
 soluo fm rōm
 in hōmō accidit
 Et vñna cōuen
 tū est impōssib
 eoz. i. hōmō cō
 pōt qz cōuenit
 hōmō ut nūmō
 pōt qz cōuenit
 hōmō ad se vñ
 hōmō. **Q**uōd
 hōmō rōne qz
 cōuenit esse m
 eoz negotians
 eoz pluralem
 sup. grā
Quando rela
 includit
Utrū se claud
 pōt cōuenit
 pōt quis hoc
 Et pna fūp
 Et cōmō rōm
 dicitur hōmō
 hōmō gñi hōmō
 hōmō qz hōmō

De Impedimentis

capit in sua fecatide ppria. Et sic sunt quinq; modi quibus huiusmodi substantiis potest poni inter rectos diuersorum numerorum. Primum quod unus rectorum est pluri alius numeri sine voce: sicut singularis numeri sine intellectu in Athene est pluri: a ciuitas que est solum una: sed propter pluralitatem partium in ea existentium pluraliter nuncupatur. Secundo quod unus rectorum est pluralis numeri sine significatu sicut singularis numeri sine voce ut una turba sunt multi homines. Tertio quod unus rectorum capit realiter et alter figuratiue. Vel quod locutio est figuratiua: ut lapides virginum est fides nostra. Quarto quod ponitur pro fecat ut nuptie est unus conuiuium. Quinto ratione participationis unum in pluribus: ut plures homines participatione speciei sunt unius hominis ut inquit Porphyrius. Sexto ad expumendum unitatem in aliqua materia. Vnde Ouidius Vestes quas geritis fordidam lana sunt: quod lana est materia remota vestium: sed prima materia est pannus ex lana contextus. Sic exemplum lapides et lignum sunt una domus.

Querit. Utrum isti modi cadant sub grammatice preceptis: et an liceat nobis eis uti. Respondetur quod non sunt nobis utendi: quod non sunt in comuni usu oratorum: quod expresse peccat contra regulam suppositi et appositi. Sed si in talibus ordinibus huiusmodi substantiis ponatur in fine tunc sunt congrua et ornata: ut patet dicendo Athene prima ciuitas phorum sunt. Nota huiusmodi quod quod uerbum uenit cum non precedere tunc oratio est simpliciter congrua quod appositum debet conuenire cum supposito in accidentibus grammatice: sed quod conuenit cum non sequenti: tunc est oratio impedimentalis sed admittitur propter leuem transpositionem.

Querit. Contra quam regulam est hic impedimentum. Respondetur quod contra naturam suppositi et appositum: quod dicitur conuenire in numero in persona et rectitudine casus. Ratio quod potest fieri est facilius resolutio seu transmutatio illius ordinis in ordinem illam in qua suppositum conuenit in suis accidentibus. Sed ratio quod oportet fieri est expressio sine subuenio. **Arguit.** Si uerbum conueniret cum utroque recto tunc esset singularis et pluralis numeri hoc autem est impossibile et male dicitur (utriuslibet equiparatur) Respondetur quod textus non intelligitur iunctum. id est simul cum ambobus sed diuisum. id est uno uel cum alio. Contra Verbum semper debet conuenire cum non dicitur singulari: et sic. Athene patet quod magis dignum se trahit ad se minus dignum: sicut nomen singularis est dignior: quod est origo nomen pluralis et trahit ad se uerbum ratione dignitatis ut cum in ipso accidentibus grammatice conueniat. Respondetur quod licet nomen singularis conueniat ad pluralem numerum sit dignior ratione originis: tamen in ordine ad tertium. scilicet ad uerbum nihil prohibet nomen pluralem esse maioris dignitatis. Vel dicendum quod congruitas non attenditur ex parte dignitatis sed ex proportione modorum fecandi quod est quicquid inter nomina minatum pluralem et uerbum: aliquando inter nomen singularis et uerbum.

Querit

Querit

Arguit

Replica.

sup. grammatice .i. d. cōnes casuales

Quando relatiuum generum casus variorum

includunt .s. casus p̄tinent .i. ad vnā rem.

Inter se claudunt qui rem spectant ad eandem.

ptale accidens relatiū .i. dictioni conuenire

Per genus hoc poterit utriuslibet equiparari

Est exemplum.

Est pia stirps iesse que christum credimus esse.

Quia est quod quod relatiuum ponit inter duas dictiones casuales diuersorum generum ad idem pertinetes tunc potest relatiuum cum utraque uenire in genere. Exemplum ut in textu et hic Summe gladium spiritus sancti quod est dei. Et quicquid uenit in genere cum precedere tunc oratio est simpliciter congrua sicut quod uenit in genere cum sequitur tunc oratio est impedimentalis.

Glosa notabilis.

- Querit** **Querit.** Quotplex e relatiu put sufficit in pposito. Ddm q duplex. s. substantie r accidentis. Relatiu substantie e qd refert ans p modu substantie: r illud magis vult couenire cu substantio pcedenti vt hō currit q e dignissima creaturarū tñ relatiu substantie i medio positu spuis nra gis couenit cu subo pcedenti etiā puenire pōt cu substantio sequenti: vt semē qd e xps. vi q e xps Et intelligitur hac regla de relatio substantie idētitatis nō reciproco. Et bñ no tant (inter duas dictioes casuales ad idē pñces) p pñtā r siles oratioes Est pia stirps iesse que christu credim⁹ esse. **Ab.** Stirps feat totū xps ve ro variē: s; nō ē idē featē totū r pñtē: s; rē. Ddm q h; nō feat idē: spectāt tñ ad idē. **Querit.** Cōtra quā regulā ē hic impedimentū. Ddm q pira re latū r suū ans q volūt puenire in gñe in nūero r qñs in casu. vñ. In gñe nūero pcedens iūge relatiō: s; hic discouenit in ahcedēte in gñe. Rō q pōt fieri ē idētitas illarū dictionū in re featā. Rō qre oportet fieri ē expressio sine sub breuiloquio. **Arguit.** hic nullū ē impedimentū: s; rē. Ans patet per regulā Oratorū dicentiu. Quotienscūq; relatiu ponit inter duo noia diuerlorū generū quoz sequēs substantiū ē p pñtū hois vel alteri⁹ rei: tūc relatiu pformabit se cū sequenti in gñe r fit sepe respectu verborū vocatiuoz si vero relatiu ponat inter duo appellatiua diuersorū generū poterit cuz alterutro couenire. **Exēplū pñt:** vt in semine tuo q e xps. **Exēplū scō:** vt ex illis sempiternis ignib⁹ q iūdera nūcupant. Ddm q p illā regulā nō tol litur rō impedimentū istius text⁹ s; vñ hoc pmitit de istis orōnib⁹ qd de alijs phibet. **Querit.** qre nō dicit: pia stirps iesse ē quaz credim⁹ eē xpm Ddm q hoc facit ad scādū q xps eēt caput stirpis iesse: s; posuit relatiu in ma. se. qd inter oia gñā ē dignius qz imponit a ppetate actiua. **Querit** quare nō dicit xps ē que credim⁹ esse piā stirpē sub bona cōgruitate. Ddm q ad scādū q stirpis fuit origo de q xps fuit natus r nō eōuerio q xps nō est pncipiū oim inquārum hō. **Cōtra** xps est de⁹ sed deus ē pncipiū oim: ergo xps r p sequēs est pncipiū stirpis iesse. Ddm q verū est fm di uinitatem suā: sed nō fm humanitatem que descendit a stirpe iesse. s; i. inuenimus. i. frequē. i. positum

Hic adiectiuum reperimus sepe locatum

Est exemplum

Et coluber facta vel factus mystica virga

locare .i. duo vltima impedimēta .i. rationabili

Ponere suprema duo non debes sine causa

- Snia** ē: q sepe inuenit adiectiū positū int duo substantia diuerlorū gñez er tūc cū vtroq; pōt pñri. **Exēplū pñt in textu.** Et nota q hoc fit etiā sub tali dñtia qz qñ couenit cū substantio pcedenti tūc orō ē simpliciter congrua vt iohēs ē factus cadauer: aq ē factū vinū. S; qñ couenit cū substantio sequenti tūc orō ē impedimentalis vt iohēs ē factū cadauer aq ē factū vinū **Arguit.** Adiectiū nō pōt se cōformare cū vtroq; substantiuoz inter q pos nitur: s; rē. Ans patet in ista orōne. homo legēs libū ibi legens ē adiectiū et libū substantiū tñ dñt in casu. Ddm q adiectiū pncipiāle positū inter duo substantiua vult se cōformare cū substantio pcedenti: qz ad illud se h; p moduz adiectiuū sed nō cū substantio sequenti qz ad illud se habet p modū dictionis regentis **Querit.** Quale impedimentū est hic. Ddm q cō tra naturā adiectiuū r substantiuū: q volūt couenire in gñe in nūero r in casu sed hic discoueniunt in genere. Ratio q pōt fieri ē idētitas as rei featē p vtrumq; substantiuum et sic adiectiuū couenit cū substantio sequenti: qd ē idē cū pmo. Ratio quare oportet fieri ē expressio sententie sub breuiloquio

De Impedimentis

Arguit. Virga & coluber multū dñt: ḡ nō sūt idē: qz dñt penes adīma
tam & inatūz. Dñm qz lz nō sunt idē simul: tñ bñ succēssive: qz virga fuit
pntēns moysē deo mutata in colubz: & postea iterū in ḡsā in signū qz eēt
fuit dñs dur filioz israel vt ptz Ero. iij. **CAF.** Male dicit alexāder. ponē
su pīma duo nō debes sine causa qz sunt tres regle supraposite qb⁹ vti non
lz nobis. Dbz qz ḡuis sunt tres regle tñ vltimo sunt subīnuicē cōtine et
sca de duab⁹ vltimis adiacet ad pīma & ideo dicit. ponere supīma.
accidit .f. scholari aliqñ scz in ordīe

Arguit

Decurritqz tibi quandoqz relatio simplex

.f. maria .f. eua ianuam .f. celestis aperuit

Femina que clausit portam vite reserauit.

Quia ē qz qñqz occurrit relatō simplex in locutiōib⁹ nris hoc ē qz relatiō
et suum antecedēs nō supponunt p eadē re in nūero. **E**xemplū ptz in textu.
vt hic iohēs laborat eo morbo quē petrus hz: qz ē alius morbo⁹ numeraliter
dicitur⁹ qui ē in petro ab illo q ē in iohē qz accidētia capiūt nūerum a sub-
iectis: & tales ordīes sunt cōmune occurrētes vt iohānes bibit idē vinū qd
petrus bibit: nō idē numero sed specie. **Q**uerit. **C**ōtra quā regulā ē hic
impedimentū. Dñm qz cōtra naturā relatiū & sui antecedētis: qz relatiū et
suum antecedēs debent supponere p eadē re in numero sed hīc supponunt
p diuersis rebus. Ratio qua pōt fieri est debita cōuenientia accidentium
grāmaticaliū. Sz rō qre optet fieri ē expressio snie sub breuiloqō. **CA**rgu-
itur. Si est ibi debita cōuenientia accidentiū grāmaticaliū: ergo non est
ibi impedimentū aliquod. Dñm qz verum est quo ad congruitatem: sed tar-
men est ibi impedimentum q ad regulā logicalem. **CA**rguitur. Alexāder
est grāmaticus ergo nō debuit loq de impedimentis que sunt ptra regulas
logicales. Dñm qz p tanto pōt peccare cōtra grāmaticā: qz licet relatiū
et suū antecedēs cōueniāt in nūero qd est accidens partiū forōnis: nō tñ cōue-
niunt in numero suppositiū. **C**ōtra nūerū suppositōz est realis: sz grā-
matica nō est scientia realis: ergo nō pūnet eius cōsideratio ad grāmati-
cam. Dñm qz grāmatica pūderat sermones scatinos. Dbz qz grāma-
tica bene cōsiderat sermones scatiuos nō tñ absolute: sed pnt res ei sub-
stracte sunt qz als grāmatica esset ficta scientia **CA**rguit. In exemplo
textus est relatiū substantie idēpītatī nō reciproci: qd nō facit relatio-
nem simplicē. Dñm qz ḡuis ex sua natura non faciat relatiōē simplicem
tñ bene et bonitate cōcipientis: qz intellect⁹ liber ē in cōcipiendo aliquid.

Querit

Arguit

Replica.

Arguit

Querit

Querit

Querit pto maiori intelligētia textus: quōtriplex ē relatiō Dñm qz du-
plex. f. simplex psonalis. Simplex ē qñ relatiū et suum antecedēs nō suppo-
nunt p eadem re in nūero sed in specie: & qñqz etiā in generica idēpītate.
Explū de pmo: vt hec ē herba q crescit in orto meo. De scdo vt canis nat
in eque q fulget in astris. Sz psonal ē qñ relatiū et suū antecedēs supponūt
p eadē re in nūero: vt plato disputat q fuit diuim⁹ pñus. Vñ florista per
sonalis idē p re supponit eadē. Sz p diuersis supponit latiō simpla. Cui⁹
sim eundē septē sunt species. vñ⁹. In septem species si vis partiri eandem
pīma species est in qua relatiū et suū antecedēs supponūt p diuersis
rebus in numero: vt patet in textu. Secunda est in qua antecedēs supponit
significatiue et relatiū materialiter vt patet dñs aureolam qd nomen ha-
betur ab auro. Tertia est quando antecedēs supponit materialiter & re-
latiū significatiue vt nomen equiria nobis placet illa videre. Quarta
est qñ relatiū pūnat significatiū sui antecedētis vt manus dñi sunt
crucifixe que fecerūt nos. Quinta est qñ relatiū & suū antecedēs capiūt

P

De Impedimentis

veritas comparat ad alias civitates. Ad hoc scandū potius dicit in exemplo
 tetras que q̄ q̄ et relatiū que nō pōt referre antecedens neutri generis
 sicut est carnotuz. **Querit** quomodo ista regula differt ab alia. Nō des
 ad vocē. Dicendū q̄ sic: quia s̄m istā regulā intelligitur ācedens non ex-
 pressum simpliciter sed in illa. Non des vocem rē. ācedens subintelligit
 quod est synonymum cum antecedente expressum.
 frēquiter .s. grāmicali. i. āssimilari inuenitur

Sepe relatiuo conformari reperitur

.i. ācedens .s. relatiuo fēst sine medio

Precedens illi dum presidet immediate

Est exemplum.

Sermonem quem vos audistis verus habetur

in cōi mō loq̄ndi talis orō .i. seruari

Idi communi tamen hoc non debet haberi

Questiō est q̄ q̄n relatiū r̄ suū āns p̄ueniūt in accidētib⁹ grāmicalib⁹
 et hoc ē verū āns immediate p̄cedit relatiū: ita t̄n q̄ discōueniūt in rectitudi-
 ne casus cum apposito vel adiectiuo. **Exemplū** vt litteras quas ad me mi-
 sisti p̄grate fuerant. Ibi ly quas relatiū r̄ litteras antecedens cōueniūt

in accidētibus grammaticalibus ad congruitatem necessarijs nō t̄n cō-
 ueniunt cū apposito sequēti. **Queritur** Quale impedimentū est in hoc ex-
 emplo tertius. Dicendū q̄ est impedimentū contra suppositū r̄ appositū
 q̄ discōueniūt in rectitudine casus: q̄ deberet dici. Sermo habet verus
 Secundo est hic impedimentū contra adiectiū r̄ suū substantiū q̄ discō-
 ueniūt in casu q̄ sermone q̄ est substantiuū ē acti casus r̄ verus adiecti-
 uum est nti casus. Rō qua pōt fieri ē facilitas intellect⁹ intelligētis suppo-
 situm nti casus q̄ cōuenit cū verbo in rectitudine casuali: r̄ tuz adiectiuo
 in oibus accidētib⁹ ad eius cōgruitatez requisitis vt verus habet supple
 sermo Vel est apparentia cōgruitatis p̄pter immediatā positionē relatiui
 cū antecedente. Et ratio qua potest fieri est licentia poetica. **Querit**

Auctor est hic diminutus: q̄ sunt multa plura impedimenta in quibus sup-
 positum discōuenit cū apposito in rectitudine casus: de quibus nullaz fa-
 cit mentionē. Assumptū p̄bat p̄ Tullii dicentē. Nō minus venit ei in mē-
 tem potestatis q̄ equitatis: p̄ potestas et equitas. Solutio s̄m p̄ficiantū
 est ibi antithesis: q̄ ḡtus ponitur loco nti sine breuitate sermonis q̄ facit
 hoc impedimentū non esse imitandū: ergo auctor ip̄m nō ponit. **Querit**

Sunt plures orationes in quibus appositum discōuenit cū supposito in re-
 ctitudine casus de quibus auctor nō facit mentionē: vt oēs inuidere mihi
 clanculū: r̄ ego floccipēdere. Solutio In illa oratione r̄ libidus infinitiuus
 ponit loco p̄teriti imperfecti indicatini p̄ antithesim. **Querit** q̄re nō dicitur
 Sermo que vos audistis verus habetur. Solutio. Ad scandū q̄ iste ser-
 mo recipitur a parte: modo accūs casus est casus receptio nis et non ntūs
 q̄ est casus actionis. Et similiter dicendū est de alijs exemplis vt inquit
 Virgilius Ur̄be quā statuo vestra est: subducite naues.
 reperies .s. alicui sup. casum

Inuenies iunctum possessio genitiuum

.s. amasie sez iupiter quiescere

Ut mea defuncte da molliter ossa cubare

Querit

Querit

Querit

Arguit

Querit

De Impedimentis.

diuerſas naturas i vno ſuppoſito ſm q̄s illud ſuppm̄ i vnitate ſuppoſit̄s
 li h̄z diuerſas opatōdes. Rō quare oportet fieri eſt breuiloquū: qz breuius
 d̄n̄s d̄n̄t ſunt cruciſixe que fecerunt nos q̄ ſi diceret: carnales manus
 domini ſunt cruciſixe: z manus diuine potentie fecerunt nos.

.f. ſui ācedētis .f. relatiuū

Et numerū mutat: hominem diuina poteſtas

.i. creat .i. virum creator

Plasmat: eoſqz marem factor creat z mulierem

Quid dicit q̄ relatiū gr̄maticale ſepe mutat numerū ſui ācedētis z diſcon
 uenit cū ſuo ācedēte in numero: vt diuina poteſtas plasmat hoīem: et fa
 ctor creat eos marē z feminā. **Sē. j.** Ibi hoc ācedēs hoīem eſt ſuis n̄ſeri
 relatiuū. ſ. eos ē pluralis numeri. Et ita relatiuū z ſui ācedēs diſconue
 niūt in numero. **Q**uerit: quale impedimentū eſt hic. **Solutio.** Cōtra na
 turam relatiuū z antecedētis: qz relatiuū z ſuum antecedens debent eſſe
 euſdem numeri: hic aſit ſunt diuerſorū numerozū: quia homo eſt ſingula
 ris numeri: et eos pluralis. Ratio qua poteſt fieri eſt: qz ācedens ſez ho
 mo eſt communis ḡnis habens modū nominis collectiui: qz dicit **Porphy**
rū. Participatiōe ſpeciei plures homines ſunt vnus homo: et go ante
 cedens poteſt habere relatiuum pluralis numeri. Sed ratio quare oportet
 fieri eſt exp̄ſio ſententię ſub breuiloquo. **Q**ueritur. Quare ponitur
 antecedens in ſingulari numero ſez hominē. **Solutio.** Ad innuēdū ſenten
 tiam iſtā: vt vir z mulier matrimonialit̄ z vnici d̄n̄t eſſe cōcordes in volū
 tate: q̄a oē regnū in ſe diuiſum deſolabitur. Nam ſicut reliqua debent eſſe
 ſub capite recipiētia ab ipſo viuere et ſentire: ſic mulier debz eē ſub viro: q̄
 caput eius eſt dicitur: eo qz vir eſt magis vigenz in actibus rōnis ſeu in
 tellectu. puenit eñ hoc ex nobiliori eius cōplexione. Item p̄pter hoc for
 mata eſt de coſta viri vt ſotia ſit viri cū aliquali ſubiectiōe q̄tū ad diſp̄
 ſationē donus. **Q**uerit quare dicit (eos) in pl̄ numero z nō in ſingula
 ri. **Solo.** Ad ſcandū qz adā z eua nō ſunt vnū ſuppoſitū: qz tūc eēt her
 moſroditā: q̄a vnū ſuppm̄ haberet vtrūqz ſexū: ſed ſunt diuerſa ſuppoſita
 humane nature. Et addit (marē z mulierē) ad denotandū diuerſitatē ſex
 uum. Ex quo patet falſa quorundā opatio dicentū mulierē nō eſſe natu
 ra intentam: cū tñ deus eā p̄duxit z naturā iſtituit ad conformitatē ſue
 productionis operari. Et quando dicitur (mulier) ſm **Ariſtoſtem** ē mas
 occaſionatus. **Solutio** hoc non eſt referendū ad naturam z ad ſuppoſitū
 mulieris: ſed ad ſerum p̄ quē mulier ſolum occaſionaliter diſtinguit̄ a vi
 ro: quia ſunt eſſentialiter euſdem ſpeciei: ad cuius ſuppoſitū natura ter
 minat̄ z non ad ſerū. **Arguit.** primus homo fuit hermoſroditā. qz dicit
Sē. ij. Et erunt duo in carne vna: ergo in vno eſt vtrūqz ſexus. **Solutio.**
 Sunt duo intra in carne vna: ſcilicet proles que ab vtrōqz parente aliqd
 materialiter recipit. Simile exemplum. Quid eſt debilius mare id eſt vi
 ro: quos muſcula perdidit nece id eſt morte.

Querit

Querit

Querit

Arguit

Inuenies poſitum ſine precedente relatum

ſez mulier a me dea de cubina iouis

Ipla petenda mihi nino de pellice dixit

illa mulier ab hortulano .f. xpm̄

Flens magdalena querit ſi ſuſtulit ipſum

Glosa notabilis

¶ Dicit q̄ relatiū grāmaticale sepe ponit sine antecedente expresso: vt Juno dixit de pellice: ipsa petēda mihi. Ibi hoc relatiū ipsa ponit sine antecedente expresso. Alio exēplū Maria magdalena sēc̄a q̄rit hortulano: si sustulisti illū dicitō mihi. Ibi hoc relatiū illū ponit sine antecedente. **¶** Querit. que ē hīa istorū duoz̄ exmplorū. Solo. Sentētia p̄m̄ est illa. Nā uino erat vxor iouis cui⁹ etiā amasia erat peller. p̄p̄t qd̄ eā odit: ⁊ sollicitauit apud illuz̄ vt pellicē ad amaret vt suū virū se3 iouē derelinqueret. S̄nia aliter? exēplū ē q̄ maria magdalena sēdō quesitit ch̄istū ⁊c. ⁊ vidēs ch̄istū in specie hortulani stantē: dixit ad eū credens ip̄m eē aliū: si sustulisti illū dicitō mihi: q̄ mltū amauit ch̄istū: ⁊ sic ex vehēmētia amoris dereliquit antecēdēs non ex primendo ip̄m. **¶** Queritur. quale imdedimentū est. Solo. Est impedimentum cōtra naturā relatiui ⁊ sui antecēdētis: q̄ relatiū vult h̄re antecēdēs expressum: q̄ est ante late rei recordatiū: sed hic nō habet antecēdēs expressuz̄ Ratio qua pōt fieri est facilitas intelligendi in relatiuo antecēdēs: q̄ in posteriori facilius pōt intelligi prius. **¶** An florista. perq̄ relatiua dare tu potes anteriora. **¶** Notādū q̄ dn̄p̄r antecēdēs intelligitur i relatiō. p̄io q̄n̄ cōstruit cū diuersis verbis: vt qui disputat p̄ficat. Sēdō cōstruit cū vno verbo vt in proposito: ⁊ hoc pōt fieri p̄ relatiua p̄noialia. **¶** Querit. vtrum relatiū possit intelligi in antecēdē. Solo. Nō qd̄ p̄3 p̄ auctoritatē floriste dicentis. Nulla relatiua des scire p̄ anteriora. perq̄ relatiua dare tu potes anteriora. Et rōne patet sic: q̄ posterius nō pōt intelligi in suo prioz̄: sed relatiū est posterius suo antecēdētī: ḡ ⁊c. **¶** Arguitur. Relatiū necessario intelligitur in antecēdēte: ergo ista ratio est falsa. Añs probatur: q̄ vnum relatiū intelligitur in alio sed relatiue dicit̄ añs ad relatiū: ḡ pōt intelligi in suo antecēdētī. Maior patet p̄ Aristotelem dicentē. Si quis de finitē. id est p̄ definitiōnē nouerit vñū relatiuoz̄ definitiue noscet ⁊ reliquū. **¶** Solutio. hoc intelligitur de relatiuis logicalibus ⁊ nō grammaticis libus.

Querit

Querit

Nota.

Arguit

Querit

Querit

¶ Queritur. quot de causis relatiū pōt poni sine antecedente expresso cum verbo. Solutio. Tribus de causis. p̄mo p̄pter nimis odium seu indignationem vt ipsa petēda mihi. Secundo p̄pter nimis amorē: vt Maria magdalena querens ch̄istū ex nimio amore dixit: si sustulisti illū dicitō mihi. Tertio p̄pter speciale sententiā immēdā vt si q̄s videat latronē duci ad mortem ⁊ loqueretur de illo p̄ relatiū sine antecedente expresso: vt illū vidit. **¶** Queritur. quare maria magdalena ⁊ uino non expresserunt antecēdētia. Solo. Ex cōtrariis causis: quia maria magdalena p̄pter nimis amorem quē ad ch̄istū gerebat: antecēdēs qd̄ sibi specialissime erat notum credidit omnibus etiā esse notū. Sed Juno p̄pter nimis odium siue indignationē qd̄ sibi specialissime erat notum non expressit credēs hoc omnibus esse notum. Sed ratio quare oportet fieri est breuius loquimur quia breuius exponit relatiuum solum: ḡ relatiuum et antecēdēs simul.

Indiffinite precedens siue relatum

ponis .i. denotans certū suppositū
Sepe locas nullum designans inde locatum.
.s. aialia .i. dignior: ē oibus creatur
Quincta timent hominem: q̄ p̄sudet ip̄e creatis
.s. modernis. i. sequēda talis locutio
Sed non est nobis imitanda relatio talis
¶ Sentētia ē q̄ relatiū et suū antecēdēs sepe ponunt indefinite. i. p̄ natura

De Impedimentis

vniversali seu cōmuni et nō p aliq̄ determinato supposito: vt effecta timēt
hominē: qz p̄cedit ipse creatis. In q̄ exēplo hoc antecedēs (hominē) et hoc re
latuum (ipse) supponit p natura cōmuni siue vniversali. Sed tales ora
tiones nō sunt a nobis tradēde in vsu. ¶ **Querit̄.** que ē ratio illius q̄ illi
as (hominē) stat p natura cōmuni. Dōm q̄ ratio sumit ex regula logica
li que est ista. Ois terminus cōmunitis a pte p̄dicati positus affirmatiue impo
nit simplr. Et q̄ p̄z falsitas Johannis. Syntis qui dicit q̄ debet indiffi
nite: qz supponit cōfusse in logica qd̄ falsum ē: qz in suppositiōe cōgrua pōt
fieri descensus sed nō in suppositiōe simplici: vt in p̄posito qz alias fieret
mutatio suppositiōis et inderemus in fallaciā a dicto fm̄ quid ad dictuz
simpliciter. ¶ **Queritur.** quomodo scitur q̄ antecedens debet capi pro na
tura vniversali. Dicendum q̄ ex adiuncto qz quandoqz adiunctū scicit sta
re p natura vniversali et sic talia sunt subiecta qualia premitunt ab eoz
predicatis: vel econverso fm̄ Boetii vt in hoc exemplo homo ē dignissima
creatura animal. Ita (homo) stat p natura cōmuni et non pro aliquo determi
nato supposito. ¶ **Arguitur** Relatiuum est finitū: ergo nō supponit indiffi
nite. Antecedens patet qz eius cōfussio tollitur p antecedens. Dicendum
q̄ relatiuum nō ponitur indiffinitē quasi indeterminate sed ponit indiffini
te p natura vniversali que nō cōsiderat vt recipiat hoc vel illud suppositū
sed in se cōsideratur nō rem cōsiderare in se: notat aliqua cōsiderationēz
determinatā pro re nō vniversali. ¶ **Cōtra.** hoc relatiū (qui) nō pōt stare
pro natura vniversali. Probatur: qz p̄nomē solūmodo loco p̄p̄i nois po
nitur et certaz significat personā sed qui et quis fm̄ Donatū sunt p noia: q̄
ē. Dicendum q̄ de hoc est opinio diuersitas. ¶ **Querit̄.** q̄le impedimē
tum ē hic. Dicendū q̄ ē impedimētū cōtra regulā logicalem: in qua dicit̄
q̄ relatiuum substantie identitatis nō reciprocum debet supponere pro
eadē re in numero cū suo antecedente: sed hic supponit p eadē re in spe
cie: Ratio qua potest fieri est: qz relatiū et suū antecedēs habent cōueniē
tiam in ḡne et in nūero et hoc sufficit grāmatico nō aut̄ logico. Et hoc aliter
dicenduz q̄ ē ista sit ratio: qz relatiū idētitatis nō reciprocū et suū antecē
dens dnt̄ supponere p eadē re dūmodo nō cōiungunt̄ cū aliquibus p̄dictis
que faciunt naturā solū stare in vniversali et nō p aliquo supposito: sed
sic est in p̄posito. Sed ratio quare optet fieri est expressio sine sub b̄emulo
quid: qz sub b̄emulate denotant̄ p̄p̄ietates cōuenire toti speciei et nulli cer
to indiuiduo qd̄ nō posset fieri nisi relatiū et antecedens ponerent̄ p natura
cōmuni. ¶ **Queritur.** quare nō licet nobis huiusmodi orōibus vti Dicendū
q̄ ideo: qz grāmaticus debet vti illis regulis que sunt sibi note in limitibz
grāmaticę scientie sed istius regule noticia non potest haberi nisi ex cog
nitione logice et precipue in hac regula hoc contingit: qz natura in vnuer
sali cōsiderata quantū est ex parte nostre cognitionis minime ē cognosci
bilis: in re a dictum Aristoteles primo posterioruz. Illa sunt magis nota q̄
sensui sunt p̄p̄inquoia sed vniversale maxime remotuz ē a potentia sensi
tua: et ideo tales orōnes nō p̄hibentur omnibus sed iuuenibus tñ q̄ noui
in grāmatica appellantur eo q̄ solū sensibilia capiant. Et quo miror er
rorem quorundā stultoꝝ q̄ dissuadent in logicis scientiis p̄ficere cū tñ hic
et in alijs orōibus pluribus sine logica nihil intelligāt. ¶ **Arguit̄.** Vniuer
salia sunt maxime cognoscibilia: ergo illa ratio minus valet. Antecedēs p̄
batur: qz quanto aliquid magis immateriale tanto est magis cognoscibi
le sed vniversalia sunt omnino immaterialia et incorruptibilia fm̄ Porphy
rium: q̄ et c. Dōm q̄ fm̄ naturā sunt maxime cognoscibilia tñ ex pte cogno
scētis q̄ per cognitionem materialiuū ad immaterialia procedit sicut dūm
alline cognitionis et latius patet in logica.

Querit̄

Arguit̄

Replia.

Querit̄

Querit̄

Arguit̄

Glosa notabilis.

h' etiā in psona r hoc qñ ambo hñt i rōne suppositi s; hoc añs aq̄ ē sc̄be p̄s
ne: q; est vti casus relatiuū q̄ ē tertie p̄one: r ergo ē hic impedimentum.
nō referas ad añs exp̄ssum aliqñ relatiua ad sc̄atum

Nō des ad vocem quādoq; relata: sed ad rem

.i. añtis exp̄ssi

Est exemplum

Nominis: est bona gens: deus est protector eorū.

¶ S̄ntia ē q; relatiū nō sp̄ refert ad añs exp̄ssum s; ad eius sc̄atū subintel-
lectum vt gens ē bona: deus ē p̄tector eorū. Ibi hoc relatiū eorū non refert
ad añs exp̄ssuz. s. gēs: s; ad ei⁹ sc̄atū. s. hoies. ¶ Af. Ista regla ē pus posi-
ta. s. ibi. Extra sepe tñ: s; sup̄sue hic ponit. Dd̄z q; ibi relatiū refert ad añs
subintellectū r etiā h sub tali tñ dñtia qz ibi añs subintellectū ē sup̄: s; h
ē sc̄atū añtis exp̄ssi. ¶ Vt dñm q; relatiū in regula pus posita discōnuit in
gñe tñ: s; h discōnuit in gñe r i nūero sumal: vt dom⁹ isrl̄ sperant in dño
adintor eorū r p̄tector eorū ē. Ibi ly dom⁹ ponit fanulta de domo israel: r
añs est femini gñis singularis nūeri et relatiū. s. eorū ē pluralis nūeri et

Arguit

masculini gñis. Exemplū de altero eorū tñ: vt qdr̄aginta qrt̄no: milia qui
em̄pti sunt de terra. ¶ Af. Cōtra q; regulā ē hic ipedimentū. Dd̄z q; p̄tra
illam: q; relatiuuz de iure debet referri ad añs exp̄ssum: hic vero refert ad
añs subintellectū. Sed ratio qua pōt fieri est facilitas intelligēdi in añte
exp̄tello eius sc̄atū. Sed rō quare optet fieri est exp̄ssio snie sub bieuiloq̄o

Querit

¶ Querit Quare relatiū nō refert añs exp̄ssuz Dd̄z q; ideo q; cū illo discō-
nuit in gñe r in numero Et d; gens in singulari nūero ad des̄gnandū q;
p̄t̄s dei debet esse vni⁹ fidei: iuxta illud. Et erat multitud̄ nis credentiū
eor vni⁹: qz oēs dicūt Fiat volūtas tua sicut in celo r in terra. Et b; eoruz
Multi em̄ sunt vocati pauci vero electi. ¶ Af. Relatiū nō pōt referre rez
nois: qz dicit Aristoteles s̄mo Elenchorū q; res ad disputatiōē ferre nō
possumus: ergo noibus reruz vt̄mur. Dñm q; p̄ tanto dicitur referre rem
nois qz refert sc̄atū añtis exp̄ssi que oīno sm̄ idē sc̄ant licet dñt in mō
sc̄andi. Unde ratio excusans potest esse quia gens est nomen collectiū q̄
plura in se includit r ideo relatiū refert ip̄m p̄r.
sup. nomina .i. locari inuenimus.

Arguit

Adiectiua modo poni reperimus eodem

Est exemplum

Pars hominū validi turres et menia scandunt.

¶ S̄ntia ē q; adiectiua eodē mō ponunt: hoc ē q; adiectiū sepe discōnuit cum
suo sc̄atūo exp̄ssio in añtib; gr̄amaticalib; sicut relatiū cū suo añte exp̄-
p̄tello discōnuit: vt Validi ps hoim scandūt turres r menia. Ibi hoc ad-
iectiū validi ē pl̄is nūeri r m̄s. ge. r subst̄t̄m. s. ps singulari nūeri r se ge.
Vel suppositū r appositū discōnuit in nūero: qz suppositū. s. ps ē singu-
laris nūeri r appositū. s. scandūt ē pl̄is nūeri. ¶ Af. Cōtra quā regulā est
hic impedimentū. Dñm q; p̄tra duas regulas. Primo p̄tra adiectiū r sub-
stantiū q; dñt cōuenire in gñe in nūero r in casu. vñ. Est adiectiū subst̄-
t̄no sociandū In s̄it gñe nūero casu s̄it̄s. S; hic discōnuit in gñe et in
nūero. Rō q; pōt fieri ē facilitas intellectus sub intelligētis vñi subst̄t̄m
sc̄atū. s. hoies cū q; uenit adiectiū in debet; accidentibus. S; rō qre optet
fieri exp̄ssio snie sub bieuiloquio. ¶ Arguitur. Effectus p̄p̄rius in omni-
bus debet p̄portionari sue cause sed appositū est effectus ipsius suppositi

Querit

Arguit

De Impedimentis

qm qd patur ad vnu substantiam singulari numeri ipso existente pluralis numeri
 Contra. Ex illo sequeretur qd ista regula adhuc eest supflua. Probatur: qd in p
 cedentibus regula eest tale impedimentum: qd ibi substantiam. s. ps eest singulari numeri; et
 adiectivum. s. valide eest plris numeri. Solo. precedens regula patur adiectivum ad
 suu substantiam hic vo patur adiectivum ad nome primum singulari numeri. Que
 ritur. qre dicit vtrags in singulari numero. Solo. Ad scanduz similitudine et
 unitate illaru puellaru in pulchritudine: ppter qd paris no potuit discernere
 q illaru esset pulchrior ideo dixit vtrags formose etc. Qd. qre no dixit. Ju
 no: pallas formose etc. Solutio. Ideo qd tunc putasset Juno qd fuisset pal
 lade pulchrior: eo qd nome eius pnoiaref: r ideoz fuisset si pallide pnoiaisset
 ad vitandum: ergo discordiam dixit vtrags. Queritur. Quare non po
 suit adiectivum r huz in singulari numero dicendo. Vtrags formose me iudice
 sit venerada Dbz qd ad innuedu qd eent due distincte plone i qbz illa maxi
 ma pulchritudo relidebat: q loqitur pluralis: qd accidit na numerant ad nu
 merositate suoz subiectuoz. Qd. qre no posuit nome distinctu. s. vtrags
 in plri numero dicendo. Vtrags formose etc. Ddm qd hoc fecit ad designadu qd
 Juno r pallas haberet vna forma pulchritudis fm specie no aut fm nuz
 ppter rone dicta. Qd. qre tales orones no sunt a nobis imitande. Ddm qd
 ppter eaz difficultate: qd pueri qd in hac pte instruitur no pnt eas intelli
 gere. Arguitur. Ergo alexander male posuit hic istas regulas Ddm qd
 ponit eas ideo: vt qn dicta erēpla r similia eis occurrant possint ea intelli
 gere r excusare qd illa sut posita poetaru r rhetoz r alioz oratoz licetia.
 sup. gramaticalibus frequenter

Replica.

Querit

Querit

Arguit

Impersonalis fit demonstratio sepe

Est exemplū.

Sal monstrans dicit: te misit aquis heliseus

Contra e qd in ordibz fit sepe demonstratio impersonalis hoc eest qd demonst
 raturum r sua res demonstrata no supponit p eadē re in numero: vt sacerdos
 extortans sal dicit: qd te p heliseu ppheta in aqua mitti iussit. i. tale sal in
 specie est res demonstrata: r te eest demonstrata supponit p diversa re i nūe
 ro. Querit. Contra qua regula eest hic impedimentum. Ddm qd vtra demon
 strativum r sua re demonstrata: qd demonstrativum r sua res demonstrata dnt
 supponē p eadē numero sed in hoc exēplo supponit p diversis. Querit
 quot sunt rones illud vitii excusantes. Ddm qd due. s. ratio qd pot fieri: et
 est identitas speciei illius salis qd misit heliseus in aquis cum illo sale qd
 presbyteri modo solent mittere in aquas benedicēdas dominicis diebz. S
 ratio quare oportet fieri est expressio sententie sub breuiloquio. In qd vult
 suctor in nuere: qd eadem virtus sit in sale qd presbyteri modo mittunt in
 aquas qd erat in illo qd heliseus misit in aquas tollens illaru aquaru ama
 ritudine. Querit. quare no dicit presbyter. heliseus misit tale sal in aqs
 etc tūc ibi no esset aliqd impedimentum: qd relatiu noiale sicut est tale vnuz
 feat r aliud demonstrat. Ddm qd hoc facit ad designandu qd eadē virtus qd
 fuit in illo sale operatur etiā in isto: r sic notat p ly te identitas virtutis: s
 ly tale demonstrat diuersum: r qd no ponit tale. Arguit. Aristoteles pmo
 posterioru determinat de demonstratione: ergo inconuenienter alexander
 hic loquitur de ea. Dicendum qd Aristoteles determinat de demonstratiōe
 logicali alexander vero de demonstratione grammaticalī. Contra De
 monstratio grammaticalis est de rebus que oculis subiecte sunt: sed illud
 sal quod heliseus benedicebat longe remotum est oculis nostris: ergo et
 cetera. Dicendum qd licet non demonstrat idem sal numero: tamen bene in

Querit

Querit

Arguit

Replica.

De Impedimentis.

Do. Sortes est cecus carens Ibi ponit (cecus) qđ tantū valet sicut carens
 visu: qđ quādo cōiungitur illi dictioni (carens) debet poni p visu. Dicendum
 qđ regula intelligit quādo equaliter duab' dictionib' quarū vna ē regens et
 altera recta tunc debet poni p dictione regente tm̄ & addi dictioni recte vt
 pus patuit. ¶ **Querit.** qđ solent poni regule vt sciat p qua dictione debz ca
 pi talis dicitio equalēs. Dōm qđ tres. Prima est. Si dicitio equaliter duabus
 dictionibus quarū vna dicitio ē regens & alia dicitio recta: tūc debet poni
 p dictione regente & addi dictioni recte. Secūda regula est. Si dicitio equa
 let duab' quarū vna ē substantiuū & alia adiectiuū: tūc debet poni p substā
 tiuo: vt pneuma valet tm̄ sicut spiritus sanctus: & est nomē essentiale in di
 uinis. Sed si capiat vt est vna dicitio tunc est nomē psonale & sic predicta
 regula in eo nō habet locum. Tertia regula. Dicitio equalens relatiuo et
 suo antecedenti debet poni p relatiuo & addi antecedenti: vt Quicūq; vult sal
 uos esse ante oia &c. Ibi (quicūq;) valet tm̄ sicut ois & qui in exēplo expōsi
 to (q;) relatiuū iungit ly omnis: qđ tūc est antecedens. ¶ **Arguit.** Ista nō valz
 Sortes ē hō & aial: qđ hō valet tm̄ sicut rōnale & aial: & ergo qñ homo ad
 iungitur aiali tūc debz poni p rōnali tm̄. Dōm qđ dicitio equalēs duabus
 dictionibus debz vni adijci debito ordine ita qđ magis cōmune pponatur
 qđ tunc vitatur nugatio quā phibet grāmaticus. ¶ **Arguit.** Nullus valz
 istas duas dictiones scz nō & vllus: tm̄ nō possuz dicere: null' p nō tm̄: neq;
 vllus tm̄. Solutio. Ad argumētū pōt dici qđ ista regula intell' git qñ di
 ctio equalens duab' dictionib' non cōponit ex eis: sed nullus cōponit ex eis
 ¶ **Cōtra.** Dicitio equalens duabus dictionibus nō cōposita ex eis non pōt
 poni p altera earū: qđ nō. Ans patet de hoc verbo currit qđ tm̄ valet sicut
 est currēs. Dōm qđ (currit) nō equaliter istis duobus eque pncipaliter s; pu
 mo fcat actū currēdi in quo ex cōsequēti actus generalis sicut prius in
 posteriori intelligitur. ¶ **Queritur.** quod sunt impedimenta principalia de
 quibus Alexander determinauit ab illa regula. Cū diuersoz vsq; ad pre
 sentem regulam. Dicendū qđ tredecim. primum ibi ponis ob id soluz. Se
 cundum ibi Ad verbum sepe. Tertium ibi p sola voce. Quartuz ibi Estq;
 relatiuus. Quintum ibi Sepe relatiuum. Sextum ibi Et numerū mutat
 Septimum ibi. Inuenies iunctum. Octauū ibi. Indefinite precedēs. No
 num ibi. Et personalem. Decimum ibi Non des ad vocem. Undecimuz ibi
 Sunt adiectiuū. Duodecimum ibi: hinc etiam verbum. Tredecimum ibi
 Impersonalis sit demonstratio sepe. ¶ **Arguitur.** Sunt multa plura impe
 dimenta qđ illa tredecim ergo illa enumeratio est insufficientis. Antecedēs
 patet per textum sequentem et per alios textus precedentes. Dicendum
 qđ sunt tantū tredecim impedimenta principalia et proprie dicta sed bene
 sunt plura loquendo de impedimentis generaliter.

Querit

Arguit

Replia.

Querit

scz nomen s. alicui grammaticalis

Quando negatiuum verbo cōstructio iungit.

sup. casum p hoc aduerbiū. i. resoluerē congruit obliquū

Obliquum per non exponere conuenit illum

pro vel parit' resoluū .i. tota orō

Aut simul exponi debet constructio tota

¶ **Snta** ē qđ obliquus negatiuus pstruit cū hōbo a preposit tūc dz resoluū
 in obliquū affirmatiuū: & in hoc aduerbiū negādi nō tūc tota orō pōt resol
 ni ita qđ obliquus mutetur in nstū & verbū actiuū in verbū passiuū. Exem
 plū de pmo vt nullū video. i. nō video aliquē. De secūdo: vt nullū video. i.

¶ iii

De Impedimentis

ex nomine nominatiui casus et verbo psonali finiti modi vt sacerdos can-
tat missam. Secundo qñ oratio constat ex obliquo et verbo impersonali: vt
hic. ¶ Queritur. Quotuplex est constructio preter diuisiones prius posi-
tas. Sol. Triplex. s. synbasinatica para synbasinatica & asynbasinatica.
Synbasinatica est qñ verbum psonale hz nrm. p supposito: vt plato dispu-
tat. Et dicit a syn qd̄ ē con & basis fundamentū qz hz duo fundamenta p-
fecte constructionis que sunt nomen nominatiui casus & verbum psonale
finiti modi. para synbasinatica est in qua ponitur nominatiuus tm̄ vel ꝑ
bum psonale tm̄. De primo vt liber iohannis. De secundo: vt amo Katheri-
nam: et dicitur a para quod est iuxta: et basis fundamentum quasi iuxta
fundamentum: qz habet partem fundamenti: sed non totum. Asynbasina-
tica est perfecta constructio ex obliquo et verbo impersonali constituta vt io-
hannis inter est. Et dicitur ab a qd̄ ē sine: & basis fundamentuz: quasi sine
vtroqz fundamēto constructionis. s. sine nomine nominatiui casus et sine
ꝑbō psonali finiti modi. Et de illo loquit auctor in pposito. De alijs dictū
est prius. ¶ Arguitur. Liber petri: ibi nulla est predictarū constructionū
ergo diuisio est insufficientis. Solutio. Neganda est consequentia qz ibi est
constructio para synbasinatica. ¶ Arguitur. Nullum fundamentum est p-
fectum sine fundamento: sed cōstructio a synbasinatica caret fundamētis
constructionis pfecte: ergo male dicit fiet asynbasina. Minor patz: qz fun-
damenta pfecte constructionis sunt nomē nri casus et verbū psonale fini-
ti modi: sed nullū tale ponitur in cōstructione a synbasinatica: ergo ꝛc. So-
lutio. Nomē nri casus et verbū psonale sunt fundamenta constructionis
synbasinaticę: sed non aliarū constructionum. ¶ Contra. Ergo non erunt
orationes pfecte: qz illud nō est pfectū quod resoluitur in aliud & cui aliqd̄
deest. s. nrius et verbuz psonale: ergo male dicit (clausula plena) Solutio
Bene est formaliter perfecta: nō aut̄ finaliter simpliciter loquendo. Vide
perum hy spanū desuper in capitulo de oratione.

Querit

Arguit

Reptica.

Questio fit si fiat in his constructio duplex

Est exemplum

Huic placet esse probō: nobis placet esse peritos.

¶ Dicit q̄ questio est vtruz iste orōnes. huic placet esse pbo: nobis placet
esse peritos: sint cōgrue seu incōgrue. Et respondet q̄ sint cōgrue. ¶ Que-
ritur. quare auctor nō soluit questionē. Solutio. Ad hoc diuersi diuersas
assignant rationes. ¶ Prima est: qz tpe alexandri de istis orōibus fuerit
contrarie opinionēs ad vtrūqz partē: qz quidā dixerūt eas esse cōgruas:
qd̄am incōgruas & nulli illarū voluit auctor: cōtradicere: ideo dimisit eas
insolutas. ¶ Secunda est: qz auctor reliquit istā fore solutam et dictis ibi.
hōiū consimiles qz in prima oratione verbum substantiuum copulat simi-
les casus: in secūda vero nō: ergo reliquit eā fore incōgruā simpliciter. Sed
prima ratio est melior s̄m dictū Senecę dicētis. In dubijs nō definitas: s̄
suspensam teneas sententias. ¶ Arguitur. Videtur q̄ prima sit incōgrua
quia hoc verbum substantiuum esse non potest regere datiuum a parte añ
ergo nec potest regere datiuuz a parte post. Solutio. Ista oratio. huic pla-
cet esse probō: pot̄ dupliciter considerari. ¶ Primo q̄ (probō) datiuū casus
regatur a parte post & (huic) a parte ante ita q̄ vnū non sic determinatio
alterius et sic ista oratio est simpliciter incongrua: quia esse non potest re-
gere datiuum a parte ante. ¶ Secundo potest considerari ita q̄ probō: sit
determinatio illius dictionis: huic et q̄ regantur ambo a placet. Sed ve-
rius dicendum est q̄ verbum substantiuum regit illum casum a parte

Arguit

De Impedimentis.

id est representat seipsum: sed tamen nihil facit sciat ne illa que est forma **Querit**
instantialis dictio nis significatiue. ¶ Querit. Cuius priorum sunt dictiones materialiter posite Solo. Oes dnt apprehendi sub noie cõplexe siue in cõplexe qstũ ad scatione actualẽ. Et dr notãter (qstũ ad scatione actualẽ) qz qstũ ad scatione aptitudinẽ sub ipso nõ apprehendunt. ¶ Un scatio aptitudinal est que data est terminis a pmo impositore a q pnt restringi ybi dicitur etiã ponũt: et illa scatio fit actualis qn dictio materialiter posita separãt ab illa dictione q facit eã stare materialiter. Sz significatio actualis est qn cõuenit termino ratiõne restrictiõis sicut hic amo est verbũ etiã illa nõ est ppua significatio nisi generaliter loquẽdo: qz scatio fm petrũ helye e rei p vocẽ fm placitũ representatio: sz in illis orõibus nulla res ab extra representatur. ¶ Querit. Cuius gnus est dictio materialis posita. Dõz **Querit**
q est neutri generis. vñ. Dictio quecumq fuerit tibi materialis. Est substans neutri ù declinabile nomẽ. Ratio est: qz talis dictio dicit essentiam sui ipsius sine discretione sexus: mō talis scatio appropriat neutro gñi: qz sciat p modum indrõite ad vtrũq sexũ seu p modũ abnegationis vtr. usq. ¶ Arguit. fm petrũ helye sunt gnus fe. q dicit. Littera vel syllaba fit tibi feminea. Dõm q lre inqstũ scant vitimata scatione pnt dici gnus feminini sed inqstũ materialit ponunt sunt generis neutri ¶ Querit. Cuius qua **Querit**
litas est talis dictio. Dõm q appellatiue: qz neutralit cõis e multo rũ: qz sciat p sola voce et p suo simili que sunt plura. ¶ Af. Dictio materialit posita e ppue qlitatis. vñ. Est ppue qualis vox ois materialis: g rẽ. Dõm qz si dictio materialiter posita cõsideratur p seipaz tñ tũc e ppue qlitatis sz si capiatur p se et sibi simili vt cõmuniter solet capi sic est appellatiue qualitatis quia pluribus conuenit. vñ. Appellatiuus varias res vnuocabis vt homo hic scriptum: et homo alibi scriptum.

.i. dictiõis posita p appositione. i. ppositio
Dox cuius pars est apponens prepositiua.

.i. ppo adungi .i. prepositioni
Vna potest alteri sociari prepositiue.

Sunt exempla

De post fetantes: de sub pede: de prope fontes

¶ Snta e q qn ppo adungi suo casuali p appositione tũc illi ppositiõis est suo casuali pot adungi vna alia ppo vt post fetates. Ibi e ppo cu suo casu **Querit**
li cui pot addi ppositio. s. de dicẽdo de post fetates et sic d alijs. ¶ Cf. que est rõ ordis istius ter. ad pcedentẽ. Dõz q ista: qz pus determinat d pribº pncipalibº h vero determinat de pribº minº pncipalibº: sz d pncipalioribus pus e determina ndũ. ¶ Querit. qz modis ppositio ponũt cu alia dictione qstũ suo casuali. Dõz q duobº modis. pmo p appositione qn. s. ex ppositiõne et dictione cui adungi fit vna dictio: vt inductº. Secõdo p appositione cõg. s. ex ppositiõne et dictione cui adungi nõ fit vna dictio: vt in pposito ¶ Querit **Querit**
ritur. Quis est modus cõstruẽdi illas ppositiones. Dõm q de hoc sunt varij modi dicendi. Nã quidã dicit q pma ppositio fm situ addita alteri de seruit accõ casui vel abltõ per subintellectione. Exemplũ de accusario: vt vado ad ppe scholas. i. ad locuz prope scholas. De ablatiuo: vt lenani hoc de sub pedibus. i. de loco sub pedibus. Secundus modus dicendi est: qz illa prepositio deseruiat casuali que immediate dictioni casuali preponitur et pma cõstruitur cum toto sequenti quod supplet locum talis casualis cui ipsa prepositio vult deseruire. Tertius modus dicendi est qz prima pre

De Impedimentis

fatium vel ablatium. **Arguitur.** In hoc exemplo. Credo in deum. Ibi in constructur cum actō et tñ nō est ibi verbū importans motum exteriorē Dōm q̄ regula intelligit q̄ dictio casualis importat locū sic debet p̄struē cū verbo vel p̄cipio importate motū ad locū mō in dicto exemplo ille accusativus deli nō importat locū. **Querit.** Utrū ista orō sit p̄grua. Curro in campū cū sum extra campū. **Dōm q̄ sic:** q̄ ē ibi debita p̄portio modorum scandī et debita habitudo cōgruitatis. **At.** Illa orō nō ē vera dū nō curro: s̄ nō est cōgrua. Tenet cōsequētia p̄ simile. **Dōm q̄ nō ē simile q̄ congruitas attendit ex pte modorū scandī: q̄ debite sunt p̄portionati in dicto exemplo sed veritas attendit ex pte rei q̄ dicit Aristoteles ab eo q̄ res est vel nō est orō dicitur vera vel falsa. Si ergo res. i. actus currendi non sit nō est p̄positio vera: utiq; tñ cōgrua. **Notandū q̄ illa p̄positio in quādoq; sc̄at idem q̄ erga et tunc vult constructi cū accusativo ut tñ in me benevolentiam. Quādoq; cōstruitur cū accusativo sine verbo motus importante: ut iohannes dormit in aurē suam. Sed sub et subter regunt acc̄m ut ablativum s̄m mentem istius tertus. Et subter potius capitur adverbialiter s̄ p̄positio nā alter sicut etiam intus.****

Arguit

Arguit

Nota.

Iungere non poterit coniunctio mobile fixo
coniungit copulativa vel disiunctiva.

Iungit diversa coniunctio significata

Enia est q̄ inter adiectivū et substantivū nō d̄z mediare cōiunctio Et subdit rōnem q̄ cōiunctio cōiungit diversa sc̄ata sed adiectivū et substantivū p̄tinent ad idē et faciunt idē et c. Et sic nō debet dici homo et albus s̄z hō albus **Arguit.** Adiectivū et substantivū sc̄ant diversa q̄ substantivū sc̄at substantivū: adiectivū vero accidens s̄z substantia et accidens sunt primo diversa: ergo et c. **Dōm q̄ licet sint diversa in essentia sunt tñ idē in existētia et idēitate numerali. Et q̄ dicitur idēitas numeralis s̄luppōnit idēitatem specificā et genericā s̄z accidēs et substantia sūt genericē et specificē distincta ergo nō idēificant numeralit̄ Dōm q̄ maior intelligit de idēitate numerali essentiali ista alit̄ idētificātur accidentalit̄. **Cōtra.** Int̄ adiectivū et substantivū pōt mediare cōiunctio: s̄ et c. **Ans̄ pater in hoc exemplo homo q̄ dem albus. Dōm q̄ ista regula intelligitur de cōiunctione copulativa vel disiunctiva et nō expletiva: q̄ talis s̄m Pulciantū ad modū cōiungendi est inanis q̄ nec per vim nec p̄ ordinez coniungit nec est nota diversitatis ut hic homo quidem albus. **Contra.** Inter adiectivum et substantivum pōt mediare cōiunctio copulativa ergo et c. Antecedēs pater in hoc exemplo hō et albus sunt nomina Dicendum q̄ ista regula intelligitur de adiectivo et substantivo significativē positivē: sed in dicto exemplo ponuntur materia liter et sic non sunt adiectiva sed sunt substantiva neutri generis: ut primo patuit. Tertio intelligitur regula de substantivo et adiectivo nō substantivato p̄pter istam homo et ridicibile currunt. Quarto intelligitur regula inter adiectivū et suū substantivum p̄pter istam albus equus est magne cōmoditatis. **Arguitur.** hic mediat cōiunctio inter adiectivū et suū substantivū. Sortes ē albus et homo Dicendū q̄ ibi nō mediat inter adiectivū et suū substantivū sed inter orationes. **Cōtra.** Adhuc pōt mediare inter adiectivum et substantivum ut iustus et diabolus pugnat. Dicendū q̄ regula intelligitur quando ponitur inter adiectivum et suū substantivum sed hic iustus non est adiectivum istius substantivi diabolus.****

Arguit

Replia.

Replia.

Replia.

De impedimentis

mediat p̄iunctio ppter eandē rationē vt marc⁹ tullius. Et qñ dicit eadem
 n̄iero p̄t mediare p̄iunctio qz dicit Boet⁹ marcoqz tullio. Dd̄z q̄ ibi nō ca
 pit l̄y q̄ p̄iunctine s̄z expositiue. ¶ Q̄. quō soluit sc̄ba q̄stio. Dd̄z q̄ sic. cō
 iunctio d̄z mediare inter illas dictiōes q̄ sc̄at diuersa: s̄z hic p̄iunctio iūgit di
 uersa sc̄ata: s̄z t̄c. possunt t̄n p̄ eadē re capi s̄z t̄c nō mediabit p̄iunctio. Et
 qñ d̄r: hic p̄iūgit diuersa hō asin⁹ currit t̄n ibi nō mediat p̄iunctio. Dd̄m q̄
 asinus capit duplicif. Uno mō p̄ aiati in sua specie p̄stituto: s̄z sic nō p̄t di
 ci hō asinus. Alio mō capit p̄ rudis s̄z sic d̄r sine p̄iūctiōe hō asinus. i. hō ru
 dis: qz sunt eadē accidentalif. ¶ Q̄. quō tertia q̄stio soluit. Dd̄m q̄ sic: si
 tales dictiōes capiunt p̄ diuersis t̄c p̄t mediare p̄iunctio: s̄z si capiunt p̄
 eodē t̄c nō mediabit p̄iunctio vt hō risibilis orat deū. Et qñ d̄r: iste dictiōes
 postulo peto idē sc̄ant t̄n p̄t p̄iūgi p̄ p̄iunctiōe vt p̄t dicendo. Postulo et
 peto veniā. Dd̄m q̄ ibi nō capit l̄y et copulatiue sed expositiue.

Querit

Querit

i. cōtrarias s̄m p̄pam illud ad i. p̄ueniētiā p̄icipatiuz
 suā naturā uerbum aliq̄ p̄p̄tate notare.

Si iungas recte faties q̄ participare

i. admissio regulariter

Concesso q̄ tu melior sis q̄ plato recte

p̄ certo dicit ideo ille homo comunicat in tali p̄p̄tate

Concludis: ergo plato participat bonitate

¶ Dicit q̄ hoc aduerbiū p̄p̄andi qñ capit p̄p̄e t̄c dicit p̄paratiōe rerum
 adinu eē in participatiōe alicui⁹ q̄litate: vt fortes est doctus q̄ plato: s̄z
 ibi est cōparatio p̄p̄e: icta oportet q̄ fortes sit doctus: s̄z etiā q̄ plato sit
 doctus. ¶ Q̄. An illa dictio q̄ ponit p̄p̄ue. Dd̄m q̄ qñ cōparatiōe p̄p̄e
 dicta denotat. ¶ Ubi notandū q̄ triplex ē p̄paratio. s̄. p̄p̄ue im p̄p̄e et im
 p̄p̄issime dicta. Prope dicta ē qñ res excedēs s̄z res excessa p̄ueniūt in p̄
 p̄tate in q̄ cōparant. Et ad illā req̄runt tres p̄ditiōes p̄uims ē q̄ p̄parabi
 lia sint eiusdē speciei. Sc̄ba ē q̄ si vna q̄litas s̄m specie vniuzimū p̄cipar
 ta in q̄ comparant. Et q̄ paret qd̄ sit cōparatio qz comparatio est compa
 rabilitū vniū. Comparatio improp̄e dicta est qñ excedēs participat in p̄p̄e
 tate in qua fit cōparatio et nō res excessa vt deus est melior q̄ diabolus
 s̄z improp̄issime dicta ē qñ nec excedēs nec excessum p̄cipat in p̄p̄ietate
 vt melius ē perdere digitū q̄ manū. ¶ Arguit. Diabolus ē bonus: s̄ in di
 cto exemplo cōuenit cū re excedente in forma cōparationis: Ahs p̄bat qz
 omne ens ē bonū: s̄z diabolus est ens: s̄ ē bonus. Adno: p̄t: qz ens s̄z bonuz
 cōuertunt. Dd̄m qz diabolus bene ē bonus bonitate entis: s̄z nō bonitate
 moris: qz eius opa saltē finaliter sunt mala. ¶ Querit. Quot modis capit
 q̄. Dd̄m qz quinqz modis. Primo electiue: vt melius ē cōsiderare in dño q̄ in
 p̄ncipibus. Sc̄do associatiue vt tā fortes q̄ plato disputant. Tertio augmē
 tatiue: vt ecce q̄ bonū s̄z q̄ idē dndū. Quarto cōparatiue vt fortes ē meli
 or q̄ plato. Quinto admiratiue vt O q̄ metuendus ē locus iste. vñ. Eligit
 associat augmētū q̄ tibi signat. Et cū p̄dictis p̄parat atqz stupet. ¶ Q̄.
 q̄bus dictiōib⁹ q̄ vult adiungi. Dd̄m qz p̄mo dictiōib⁹ cōparatiui grad⁹
 vt ioh̄nes scribit melius q̄ petrus. Sc̄do dictiōibus q̄ ponunt loco cōpara
 tiui: vt p̄fecti vltra q̄ petrus. Tertio qñ iungitur dictiōibus alietatē im
 portantibus: vt petrus loquitur aliter q̄ sentit.

Querit Nota

Arguit

Querit

Querit

de relatiuis logicalibus datur norma

De q̄ relatiuis logice fit regula talis

De impedimentis

et rōne. Auctoritate venerabilis dñi Alberti sic dicētis. Recte sicut se h̄y
stultus ad sapiētē: sic se h̄y grāmatic⁹ ignorās logicā ad peritū in logica
patet. q̄ sicut stult⁹ loq̄tur nesciens sui dicti assignare rōnem ex defectu
rōnis sic loquens in grāmatica vel in alia scientia ignorās logicam nescit
sui dicti assignare rōne: q̄ rō cōsistit in discursu s̄m Isaac p̄m dicentē: q̄
ratio ē vis qdā faciēs discurrere de causa in causatū a p̄missis in cōclusio
nem ab antecedēte in p̄sequēs ⁊ tandē ex noto ad ignoti noticiā ducit: sed
sola logica ē h̄mōi: ḡ ⁊c. Rōne sic: q̄ illa scientia ē cui libet volenti aliquid
lumpide cognoscere necessaria que a fantasijs (que apparēt ⁊ nō sunt) libe
rat errores damnat: falsitates ostendit ⁊ lumē recte p̄tēplationis p̄bet: s̄
logica ē h̄mōi: ḡ ⁊c. Minor: p̄t̄ ex diffinitōe logice q̄ talis est. Logica ē q̄ a
fantasijs q̄ apparēt ⁊ nō sunt liberat: errores damnat: falsitates ostendit
et lumē recte cōtemplatiōis p̄bet. De quo p̄bus p̄mo metaphysice sic dicit
Scientie speculatiue suo lumine delectāt h̄oim in seip̄o: liberātes euz ab
ignorantia. Cōtra. Logica nō ē necessaria necessitate p̄ditionata: ḡ ⁊c. **Replica.**
H̄is patet: q̄ nō ē necessaria ad hoc q̄ boni fiamus: q̄ hoc solum cōuenit
scientiis moralibus: neq; etiā est necessaria vt sciamus: q̄ scientia ē de res
bus s̄z logica ē de rerū intentionib⁹: ḡ nō ē necessaria. Tenet p̄na p̄ locū a
sufficiēti diuisione. Dicendū q̄ logica ē necessaria ab hoc q̄ sciam⁹ sicut
ex dictis patet Et licet nō sit de rebz absolute: ē tñ de eis s̄m q̄ sunt a se
cundis intentionib⁹ substracte. De q̄ dicit p̄ proverbioꝝ. iij. Uiam sapiētie
tibi demonstrabo: ⁊ dncā te p̄ semitas equitatis: quas cum ingressus fueris
nō artabuntur gressus tui: ⁊ nō habebis offendiculum currēs in meridiem
deitatis: q̄ nos pascat deus gloriofus in secula seculoz Amen.

Explicit feliciter sc̄ba paro Alex̄dri cū glossis me
troꝝ inter linalib⁹: planissimiq; eorundē subiunctis
sentētis s̄m rerū sententiādi modū multis cuz vtili
bus q̄tionib⁹ ac argumentis atq; contra eadem cum
pulebus (dum materia requirit) rep̄cis tam maiore
bus q̄ etiā minorib⁹ qui scire altiora aspirāt necessa
rijs cuz nouis quibusdā additionib⁹ vt clare patebit
intuentib⁹. Imp̄essa Veris p̄ Casparum hochstet
Anno domini: Millesimo quingētēsimō octauo.

Ad me

Orma ceu
viri pron
plurimi vili

Exhortatio

Glac filioi p

Forma fit ad

Die sine namq mit

Sed factis simi

Dine tot agur b

Forma qui cau

pagie et id quim

quibus petens

De Subitas